

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVII Rugsėjis – September 2, 1982 Nr. 34

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NAUJOS PROGOS AMERIKAI

Jei tik ji turėtų ryžto jas išnaudoti

Vytautas Meškauskas

Paskutiniai įvykiai Viduriniuose Rytuose ir lotynų Amerikoje davė retai pasitaikančios progos JAV-bėms imtis naujos iniciatyvos savo ir viso pasaulio naudai.

Izraelio karinis laimėjimas Libane parodė, kad vienintelė jėga, su kuria jis turi skaitytis, yra JAV ir tuo pačiu jos atidavė atsakomybę už tolimesnę įvykių raidą toje pasaulio dalyje. JAV, jei norėtų, galėtų padiktuoti savo 'pax americana' Vid. Rytuose. Jos varžovas Sovietų Sąjunga iš įvykių raidos yra ten išjungtas.

Tuo pačiu nauja proga JAV iniciatyvai pasitaikė Meksikai atsistojus prie bankroto slenksčio. Tai buvo tikra staigmena. Kas galėjo tikėtis, kad tokius didelius naftos turtus turis kraštas galėtų pajusti kaip tik ūkinius sunkumus. Bet taip atsitiko. Viskas buvo gerai, kai naftos kainos nuolat kilo, bet tam procesui sustojus, staiga prireikė pažūrėti tiesai į akis. O toji buvo tokia, kad blogai šeiminingaujančiam anksčiau ar vėliau turi susidurti su vargu. Toks likimas ištiko ne tik Meksiką, bet ir kitas turtingas nafta ir gyventojais šalis - Indoneziją, Nigeriją. Sumažėjus naftos poreikimui Saudi Arabijoje ir smulkios Persijos įlankos valstybėms gali sumažinti savo produkciją ir tokiu būdu dirbtinai išlaikyti aukštas kainas, bet tai neįmanoma turtingoms gyventojais šalims. Bet kokia nauda iš to JAV-bėms?

Nauda didelė, nes jos gali sunaikinti naftą gaminančių kraštų monopolinę organizaciją OPEC - pirkdamos didesnius karteliui nepriklausančios Meksikos naftos kiekius savo strateginiam rezervui, ką JAV praktiškai dabar ir daro. Sunaikinimas OPEC būtų labai didelis JAV laimėjimas, nes jos turi pirkti naftą iš užsienio. JAV pasižadėjimas pirkti Meksikos naftą mokant užtikrintą kainą tarp 25-35 dolerių už statinę, įgalino Meksiką susitarti su užsienio kreditoriais dėl savo skolų mokėjimo atidėjimo, o Meksika yra užsieniui įsiskolinusi daugiau už Lenkiją - 80 milijonų dolerių sumai.

Aišku, padėtis Meksikoje, kaip ir visoje Centro Amerikoje, slepia nemažai pavojų, tačiau čia, kaip ir Viduriniuose Rytuose, praktiškai gali padėti tik JAV.

Visa tai lengviau pasakyti, kaip padaryti. JAV priklauso nuo pasaulinio ūkio. Sunkumų netrūksta beveik visuose kraštuose ir yra nemažas pavo-

jus, kad - kaip ir 1929-30 metais - išeities bus ieškoma atsiirbojant nuo kaimynų aukštomis muitų sienomis. Tokį pavojų pranašauja Amerikos-Vakarų Europą tiesimo. Prie šito nebūtų prieita, jei jau seniau būtų sutarta dėl prekybinių ryšių su Sovietija ir jos satelitais, bet pati Amerika tuo reikalu neturėjo aiškaus nusistatymo.

Kaip jau nesyki pastebėjome, kad laisvam ūkiui sunku išnaudoti prekybinius ryšius politiniams tikslams, tačiau tai yra būtina, jei nenorima griebtis ginklo. Juo labiau, kad šiuo metu Sovietija ir jos satelitai pergyvena didelius ūkinius sunkumus, privedusius prie maisto trūkumo kai kuriose Sovietijos dalyse ir susisiekimo suvaržymo tarp satelitų. Iki šiol buvo šiek tiek tokių galimybių nuvažiuoti į kitas Rytų Europos šalis apsipirkti dalykų, kurių vietoje trūko. Lenkai važiuavo į Rytų Vokietiją, o jos gyventojai - į Lenkiją. Dabar tokios kelionės varžomos, nes 'turistai' nepalieka prekių vietos reikalingas.

Tokioje situacijoje naujas Valstybės Sekretorius George P. Shultz užpereitą šeštadienį buvo sušaukęs visą dieną užtrukusį sovietų reikalų žinovų pasitarimą. Jame dalyvavo Gynybos Sekretorius Weinbergeris kartu su Carter ir Fordo administracijų buvusiais Gynybos Sekretoriais Brownu ir Rumsfeldu, bei tų prezidentų saugumo štabų nariais. Taip pat dalyvavo ir Nixono Komercijos Sekretorius Peter G. Peterson, kuris buvo sudaręs prekybos sutartį su sovietais (iš jos nieko neišėjo, sovietams atsisa-

Dirvos novelės premijos įteikimo prezidiumas. Iš kairės: Vilties draugijos vicepirm. inž. Jonas Jurkūnas, ALT S-gos pirm. inž. Vaclovas Mažeika, Dirvos redakcijos narys Antanas Juodvalkis, vadovavęs programai, laureatas Anatolijus Kairys, mecenatas Simas Kašelionis, Vilties draugijos sekr. Juozas Jurevičius. Trūksta Vilties draugijos vicepirm. inž. Kazimiero Pociaus.
K. Pociaus nuotr.

DIRVOS NOVELĖS PREMIJOS ĮTEIKIMAS

Mečys Valiukėnas

Pramoga gamtoj, gegužinė bei poilsavimas ir literatūrinė valandėlė dažnam atrodo sunkiai suderinami da-

lius ją susieti su žydų emigracija, ko reikalavo JAV senatas). Be jų pasitarime dar dalyvavo visa eilė smulkesnių daktarių ir buvusių pareigūnų, kaip H. Sonnenfeldt ir kt. Ką jie sutarė - liko paslaptimi, bet sprendžiant iš jų ankstyvesnių pažiūrų jie greičiausiai pasisakė už naują, bet daugiau JAV naudingą 'detentes' bandymą, žinoma, ne tuo pačiu vardu.

Vieną žodžiu, atrodo, kad JAV-bėms pasikartojo jų po antrojo pasaulinio karo turėta proga kiek patvarkyti pasaulį. Reikia tikėtis, kad šį kartą ji bus išnaudota geriau.

lykai. Ir štai Dirvai paremti gegužinė, įvykusi 1982 m. rugpiučio 21 d. Kazimiero ir Elenos Pocių sodyboje, Beverly Shores, Ind., įrodė, kad tie du poliai suderinami, o visumoje gegužinė jos dalyviams buvo maloni atgaiva.

Gegužinė sugužėjo arti pusantro šimto lietuvių, dalis jų iš Beverly Shores artimesnių ir tolimesnių gyvenviečių, daugelis iš Chicagos atvyko automobiliais, atėjo pėsti daugis vietos gyventojų, o kai atvažiuo iš Chicagos specialus autobusas, vežinas per 40 asmenų, tai ir užpildė visus parengtus stalus didelėje aikštėje, šimtamečių ažuolų pavėsyje.

Pietų tarnyba, rengėjų mobilizuota ir savanorių papildyta, mikliai sukosi prie maisto stalų ir barų, tarytum, profesionalai didmiesčio restorane. Gegužinės šūkis, berods, niekur neužrašytas, — "pelnas Dirvai paremti", — visiems buvo aiškus... Oras tą dieną buvo dieviškas.

Kazimieras Pocius, sodybos šeimininkas ir ALT S-gos East Chicagos skyriaus (gegužinės rengėjų) pirmininkas, pasveikinęs susirinkusius, pakvietė visus įsijungti į trumpą programos valandėlę. Prie garbės stalo pakviečiami: Vaclovas Mažeika, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, Jonas Jurkū-

nas, "Vilties" draugijos vicepirmininkas ir Dirvos atstovas, V. Radys, Beverly Shores Lietuvių Klubo pirmininkas ir Antanas Juodvalkis, Dirvos bendradarbis, buvęs ilgametis East Chicago visuomenės darbuotojas. A. Juodvalkis skiriamas tolesnę programą vesti.

Aga Domarkienė pagarsina Dirvos novelės konkursą, 1982 m. juries komisijos aktą, kuriuo novelės Vaidilutė autorius Anatolijos Kairys, skelbiamas konkursą laimėjusiu ir gauna Simo Kašelionio skirtąją premiją \$600.00. Visas ažuolynas ploja, o vadovas laureatą rašytoją Kairį ir mecenatą Simą Kašelionį pakviečia prie garbės stalo užimti vietas. Vėl plojimų banga.

A. Juodvalkis keliais sakiniais supažindina dalyvius su A. Kairiu kūrėju ir darbo žmogumi, organizatorium, kaip ir su S. Kašelioniu, kaip unikumu, dvidešimt metų kasmet remiančiu novelės konkursų laureatus...

Simas Kašelionis akcentuoja gimtojo rašyto žodžio vaidmenį lietuvių tautai. Jis klausia — koks būtų buvęs mūsų tautos likimas, jei dr. Basanavičius 1883 m. nebūtų pradėjęs "Aušros" leisti? Sveikino šių metų novelės laureatą Anatolijų Kairį, džiaugiasi jo kūrybingumu ir linki dar ilgai kurti ir tikisi vėl susi-

(Nukelta į 5 psl.)

Novelės premijų mecenatas Simas Kašelionis įteikia laureatui Anatolijus Kairiui čekį 600 dol. sumoje.

T. Meškausko nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

PLO evakuacija iš Beiruto. - Kas toliau? - Izraelio kritikai. - Armenų terorizmo tikslas. - Naujos žinios apie pasikėsinimą prieš popiežių.

Pereitos savaitės pradžioje stebint televizijos ekraną atrodė, kad PLO laimėjo karą su Izraeliu. Jos kariai rodė pergalės ženklą, o šalininkai kaip pasiutę šaudė iš automatinių šautuvų ir kulkosvaidžių į ... orą.

Iš tikro jų pergalės džiaugsmas turėtų greitai pasibaigti. Po trumpos kelionės jūra, jie pateks į valstybes, kur daugiau ar mažiau turė tarnauti jų interesams, o ne savo. Beirutą ir visą Libaną jie palieka gerokai sužalotą ne tik materijaliai, bet ir politiniai. Naujai išrinktas to krašto prezidentas Bashir Gemayel (tarti Bašer Zemayel) toli gražu neturi viso krašto pasitikėjimo. Dar daugiau, jo išrinkimas būtų neįmanomas, jei krašte ir Rytų Beirute nebūtų Izraelio kariuomenės.

Kraštui susitvarkyti - nuo pat nepriklausomybės pradžio 1943 metais - sunkumų sudaro jo gyventojų pasiskirstymas religijomis. Tada buvo sutarta, kad prezidentu bus krikščionis (jų tarpe maronitai turi daugumą), o ministeris pirmininkas - mahometonas. Pabėgėliai iš Palestinos ir jų PLO 1976 metais išardė tą delikatų balansą. Per pilietinį karą Bashir, kurio tėvas Pierre įkūrė dešinę Falangos partiją, su Izraelio pagalba - kuri, sakoma, siekė 100 milijonų dolerių - labai sustiprino tos partijos karinę miliciją, kuri savo keliu turi gerus ryšius su oficialia, labai sumenkėjusia Libano armija. PLO pasitraukus krašte dar liko mahometonų ginkluota milicija, kas reiškia naujus susirėmimus, jei Bashirui nepasisėks atstatyti centrinės valdžios autoritetą. Kol kas mahometonai į jį žiūri kaip į Izraelio agentą, nors jis pats sakosi norįs visų ginkluotų pajėgų - PLO, Izraelio ir Sirijos - pasitraukimo.

...

Izraeliui laimėjimas daug kaštavo morališkai. Pora pavyzdžių. Austrijos kancleris Bruno Kreisky, kuris pats yra žydas ir yra praradęs daug gimiinių nacių koncentracijos lageriuose, rašo pereitos savaitės Vak. Vokietijos iliustruotame savaitrašty Stern, kad Izraelis labai nusikalto užpuodamas Libaną. 'Aš daugiau nenoriu su juo (Izraeliu) turėti ką nors bendro. Jis liko morališkai nuogas. Jo vadai parodė tikrus savo veidus.'

Tikra tragedija yra tame, kad PLO turėjusi gauti dabartinį pripažinimą ne taikoje, bet karo metu. 'Jei palestiniečiai bus gudrūs' - rašo Kreisky - jie neturėtų vėl griebtis teroro, bet bandyti išnaudoti tą simpatijos kapitalą, kurį susikrovė per paskutines savaites, iki žmonės JAV-bėse ir Izraelyje supras, kad dalykai negali taip tęstis toliau kaip iki šiol.

...

Siame krašte savo vienišą kovą prieš neribotą talką Izra-

eliui tešia mūsų jau čia minėtas buv. Valstybės pasekretorius Kennedy ir Johnsono administracijose George W. Ball. N.Y. Times jis iškėlė karo nuostolių atlyginimo klausimą. Kas prašė Izraelio sunaikinti libaniečių namus ir juos pačius užmušti per karo veiksmus? Bet taip atsitiko ir Izraelis turėtų atlyginti. To reikalaujanti logika ir teisingumas.

'Jei bus elgiamasi pagal ligišiolinę praktiką' - rašo Ball - 'Izraelis atmes bet kokią atsakomybę ir perleis naštą JAV-bėms. Bet tai jau būtų sunku toleruoti. Būtų baisi neteisybė, jie Amerikos mokesčių mokesčiai depresijos metu turėtų atlyginti už tai, dėl ko jų valstybė visai niekuo dėta.'

'Nei mes pradėjome tą karą, nei mes prašėme Izraelio, kad jis pradėtų. Sugalvojęs pretekstą Izraelis užpuolė Libaną be mūsų žinios, pasinaudojęs tuo momentu, kada prezidentas buvo Versalyje. Jie ne tik nustebino mūsų vyriausybę, bet ir apgavo aiškindami, kad jų tikslas yra tik 25 mylių pasienio zona.'

'Zmoniškumo ir padorumo vardan, mes turime gerokai padėti Libanui. Logikos ir teisingumo vardan mes turime tą pagalbą išskirti iš mūsų metinės subsidijos Izraeliui.'

'Ta pašalpa yra pakankamai didelė, kad padėtų Libanui. Jis siekia ketvirtį visos mūsų pagalbos užsieniams. Tokia dalis - kraštui, su mažiau gyventojų kaip Detroito ir turinčiam vos vieną nuosimtį viso pasaulio gyventojų - sugestiuoja vertybių iškrypimą. Mūsų metinė pagalba Izraeliui siekia 2.7 bilijonų dolerių, arba po 750 dol. kiekvienam Izraelio gyventojui, kurių yra 3.5 milijonai ...'

...

Pakutinė armėnų teroristų ataka Turkijos sostinės Ankaros aerodrome paliko 9 užmuštus ir 74 sužeistus. Anksčiau jų aukos paprastai būdavo Turkijos diplomatai visame pasaulyje.

Teroristai aiškinasi keršyją už savo tautiečių skerdynes Turkijoje prieš 70 metų. Terorizmo žinovai žiūri į tai skeptiškai: teroro paprastai griebiamasi ne tik norint atkeršyti bet ir turint koki nors tikslą ateityje. Iš tikro teroristai sa-

kosi nori, kad Turkija už savo nusikaltimus praeityje atiduotų armėnams dalį savo Šiaurės Rytų teritorijos.

Iš 5 milijonų visame pasaulyje išsisklaidžiusių armėnų 2.5 mil. gyvena Tarybinėje Armenijoje, o pačioje Turkijoje jų yra likę daugiausiai 50,000. Jei jiems būtų suteikta aukščiau minėta teritorija, sunku prileisti, kad jie išliktų nepriklausomi nuo kaimyninės sovietinės Armenijos, kurios valdžia - iš Maskvos malonės - teroristų nei smerkia, nei giria. Lygiai taip pat, teroristai nieko nesako apie sovietinę priespaudą.

Armėnų teroristų centras paskutiniu metu buvo Beirute. Specialistai neabejojo, kad jie yra sovietų remiami ir išnaudojami.

...

Tai primena pasikėsinimą ir prieš popiežių. Reader's Digest mėnraščio pavidimu, tą pasikėsinimą nuodugniau tyrinėjo Italijoje gyvenanti, bet Amerikoje gimusi žurnalistė Claire Sterling, kurios specialybė yra terorizmas. Ji primena, kad po atentato tuojau pasklido gandai, kad pasikėsiniojas yra artimas Turkijos fašistinei Pilkųjų Vilkų organizacijai. Pats pasikėsiniojas Mehmet Ali Agca tylėjęs teisme, bet yra nemažai kalbėjęs su savo tardytojais tardymo metu. Iš to, bei pasikalbėjimų su Agcos giminėmis ir kitų prieinamų šaltinių, Claire Sterling įsitikino, kad Agca bendravo ir su kairiųjų ir dešiniųjų Turkijos teroristų organizacijomis, kurios kartais susišaudydavo, bet kartu siekė vieno ir to paties tikslo - sugriauti Turkijos demokratinę respubliką. Abejų sparnų teroristai buvo sovietų agentų infiltruoti.

1979 m. vasario 1 d. buvo nušautas populiarius Turkijos žurnalistas Abdi Ipecki, nuosaikiai kairiųjų pažiūrų. Žudikas nebuvo suimtas. Po penkių mėnesių kaž koks anonimas paskambino policijai, kad žudikas yra vardu 'Ali', kurį galima rasti dešiniųjų studentų lankomoje kavinėje. Ten Agca buvo užtikintas ir tuojau pat prisipažino. Tačiau teisme spalio 11 d. jis pareiškė kad vidaus reikalų ministeris

■ Iš kitos pusės

Pereitam Nr. buvome sustoję prie Br. Juodelio reportažų DRAUGE iš frontininkų stovyklos. Pasirodo jie dar nebuvo pasibaigę, nors ir nebuvo palydėti (b. d.) ar panašiai. Prieš akis guli dar vienas. Jei pirmieji buvo skirti "užsiangažavusių lietuvių išlaikymui" pramogom ir valgiui, paskutinis reportažas skambėjo karingiau:

"... 'sunkioji artilerija' buvo sukonzentruota šeštadienio simpoziumui 'Lietuvos laisvinimo problema, dabartyje ir ateityje'."

Sprendžiant iš reportažo didesnių karo karo veiksmų tačiau nebuvo. Po istorinės apžvalgos ilgėliau sustota prie įprasto VLIKo apšaudymo. Kažkas išminties priepuolio užtiktas pasakęs:

"Ateitis priklauso praktikams, kad būtų darbo tęstinumas. Kalbant visų vardu reikia būti išmincingam..."

Reportažas pagaliau atėjo prie galo:

"Prie Baltųjų rūmų (ne Washingtono, bet Dainavos stovyklos - vm) liko atsisveikinimo BUČKIAI. Rezistencijos auklėti ir grūdinti frontininkai, nuotaikomis ir pastangomis pralenkę kitus MINKSTOSE KĖDĖSE išaugusius kolegas, grįžo į savo bazes tęsti tolimesnį LIETUVOS LAISVINIMO DARBĄ."

Čia autorius pabėrė eilę mįslių. Kažin kokios tos 'bazių' - ar tik ne gydytojų kabinetai; kas tie išaugę 'minkstose kėdėse', ir kuo pasireiškė rezistencijos užgrūdinimas - ar tik ne tango ir rumbą šokant?

Nedaug naujo gali patirti ir iš kito reportažo - Antano Nako DARBININKE:

"... pabaigoje stovyklautojai, ypač moteriškosios, į Baltųjų rūmų salę rinkosi dailiai apsirengę; pastarosios, šukuosenas sutvarkę, deimantus ir auksus KUR REIKIA išdėstę, kvėpalais išsišlakstę. Tik gausūs detroitiečiai, po pusantros, po dvi valandas čia keliavę, atrodė skurdokai."

Atrodo, kad tie paskutiniai svečiai tik vieni neturėjo rezistencinio užgrūdinimo. Kitaip - kaip gali po pusantros ar dviejų valandų kelionės suskursti?

Rimčiau kalbant, norėtusi, kad, panašiai kaip neturime minėti be reikalo Dievo vardą, reportažuose ir kalbose šiokia tokia pagarba būtų reiškiamą rezistencijai ir išlaisvinimui jų nelinksnuojant su kiekvienu patiekalu. Juk su A. Naku kalbant, frontininkės "išdėstė net deimantus ir auksą kur reikia".

(vm)

Hasan Fehmin Guenes prižadėjo jam padėti - jei jis pasakytų, kad dešiniosios Tautinės Akcijos partijos narys jam įsakęs nužudyti Ipeckį, ar buvęs tos partijos nariu. Vėliau jis aiškino, kad jis nenužudęs Ipeckio, bet žinąs kas tai padarė. Lapkričio 25 d., nieko neatskleidęs, jis pabėgo iš kardinio kalėjimo. Tam jis turėjo pereiti 8 saugomas duris!

Agca kaž kaip atsirado Bulgarijoje, kurios saugumas - Maskvos pavedimu - seka visus Bulgarijoje atsiradusius turkus. Sunku patikėti, kad Bulgarijos saugumiečiai nesuėjo į kontaktą su Agca!

Gera pažįstą Turkijos politinę sceną ir jos užkulius galvoja, kad Mehmet Ali Agca studentaudamas buvo įtrauktas į pagrindžio veiklą. Jis

greičiausiai pats nežinojo, kas jį iš tikro kontroliuoja ir buvo įkalbėtas prisipažinti kaltu už Ipeckio nužudymą, slepiant kitus ir užmetant kaltę dešiniams. Syki išvaduotas iš kalėjimo jis buvo jau per pavojingas laikyti Turkijoje, bet kartu per vertingas likviduoti. Už tat iš Turkijos jis buvo perduotas bulgarams. Po neaiškių, bet gerai apmokėtų kelionių po Vakarų Europą, jis pagaliau šovė į popiežių Joną Povilą II. Popiežiaus mirtis buvo reikalinga tik sovietams. Faktas, kad jį šovė turkas - ir dar dešinysis! - turėjo parodyti pasauliui, kad Turkija nepriklauso Vakarams ir negali būti patikimas NATO narys.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos - Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ - ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DARBO AR POILSIO DIENA

Tarp įvairių metų tėkmėje minimų tautinių švenčių didelės reikšmės turi ir Darbo dienos šventė, nors tikriau sakant, reiktų vadinti visų dirbančiųjų poilsio diena, Amerikoje pradėta švesti prieš šimtą metų, kada 1882 metais rugsėjo 5 dieną įvyko didžiulis darbininkų paradas New York'e, savo šūkiu skelbdamas 8 nias darbo valandas. O 1887 m. Jungtinės Amerikos valstybės ją pripažino tradicine krašto švente, o Europoje nuo 1890 metų. Tai šventė darbo žmonių laimėjimams paminėti. Laimėjimams, kurie atneša krašto žmonėms vis geresnį gyvenimo lygį.

Darbo diena dabar jau švenčiama beveik visuose kraštuose, o kur darbininko lygis yra aukščiausias, ten ji švenčiama džiaugsmingiausiai. Neklysimė aukščiausią darbininko gyvenimo lygį priskirdami Amerikai, kurioje eilinis darbo žmogus gali laisvai dalyvauti žmonijos politiniam, ūkiniame, kultūriniame gyvenime, laisvai ugdyti savo asmenybę. Laisvai pasirinkti prekes, darbą ir jo vietą, pramonės iniciatyvą ir savo organizacijas.

Laisvuose kraštuose per eilę metų darbininko gyvenimas ir jo darbo sąlygos gerėja, o Darbo dienos šventė įgauna vis daugiau prasmės ir džiaugsmo, kurios prasmė ne vien dirbantiesiems teikia džiaugsmą, bet visam pasauliui primena darbo žmonių pastangomis pasiektus laimėjimus visose gyvenimo srityse. Tai jungtinių Amerikos Valstybių civilizacijos triumfo diena, dabar ir mums lietuviams reikšminga, nes esame šio krašto darbo žmonių dalis, atiduodanti savo jėgas gerbūvio siekimams įgyvendinti ir jų laimėjimai kartu yra ir mūsų laimėjimai.

Kai Amerikos laisvas darbininkas kovoja už savo darbo sąlygų palengvinimą, tai komunistinės valstybės darbininkas apie tai nei pagalvoti negali, nes kiekvienas jo reikalavimas paleng-

vinti darbą yra laikomas krašto išdavimu, tai kenkia komunistinės valstybės stiprinimui. Kai Amerikos darbininkas steigia unijas, kad šios jį globotų ir už jį kovotų, tai komunistinės diktatūros kraštų darbininkų unijos yra tam, kad darbininką labiau spaustų.

Komunistinės diktatūros kraštuose, kurių vadai girusi kovoja už geresnį darbininko rytojų, tikrovė rodo visai ką kitą. Ten žudomas žmogaus savarankiškumas, jis paverčiamas negalvojančiu robotu, nepalieka jam nei trupučiuko laiko, iščiulpiama iš jo materialinė nauda jam pačiam pavergti. Darbininkai ten verčiami savo laisvalaikius praleisti mi-

Minime rugsėjo 8-ją dieną, kuri yra mums dviguba šventė. Religinė — švenčiausios Marijos gimimo diena ir tautinė, kaip Vytauto Didžiojo vainikavimo diena.

Vytautas Didysis buvo vienas iš pačių didžiųjų mūsų tautos didvyrių, kurio nuopelnais ne tik mes didžiujamės, bet jis liko žinomas ir kitų tautų istorijoj. Lietuvą tuo metu su-

tinguose, kur prievarta mokoma partijos istorija ir ideologija, kad dar daugiau iščiulpus jų jėgas stiprinant diktatūros varžtus.

Tai yra komunizmo valdomi kraštai, jų tarpe ir mūsų tėvynės Lietuva, kur žmogus darbui atiduoda visas jėgas, negauna nuspirti būtiniausių gyvenimo reikmenų. Nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro pavergtas darbininkas turi dlikti tik už duonos kąsnį.

Laisvajam pasaulyje darbo šventė yra darbo žmonių džiaugsmo šventė, poilsio ir pramogų diena. Mes gyvendami demokratinėje Amerikoje taip pat maloniai leidžiame tą ilgą rugsėjo mėnesio I-ji savaitgalį, dažnai užmiršdami, kad didelė pasaulio dalis, o kartu ir pavergta Lietuva, visai kitokiose sąlygose tą atlieka.

darytą iš daugelio kunigaikštijų, Vytautas Didysis Lietuvos kunigaikštis sujungė į vieną, galingą, valdomą vieno valdovo ir ji tada įstojo į pasaulinių valstybių tarpą. Žymiai praturtėjo, pakilo švietimas ir kultūra. Jis buvo nepaprastų gabumų ne tik karys, bet ir diplomatas, nes sugebėjo kovoti su šimtmečių patyrimo turinčia kryžiuočių ordino diplomatija.

Vytautas Didysis drauge su Jogaila įvedęs krikščionybę visomis išgalėmis stengėsi, kad ji būtų laisva nuo kitų valstybių politinės ar bažnytinės įtakos, įkurdamas atskirą ir savarankišką bažnytinę provinciją. Tada prieš Vytautą drebėjo Europos Rytai. Maskva ir lenkai pakvietė jį savo globėju. Vytautas savo proto didingumu tada pralenkė visus Europos valdovus, už jį didesnio nebuvo.

Ir kai Vytauto dėka Lietuva buvo taip didelė, stipri ir galinga, plačiai žinoma pasaulyje valstybė, 1429 m. Lucko suvažiavime buvo iškeltas sumanymas už nuopelnus Vytautą karūnuoti Lietuvos karaliumi. Jogaila tam pritarė, bet lenkų didžiūnai griežtai pasipriešino. Tačiau Vytautas nepabūgo ir nutarė 1430 m. rugsėjo 8-tą dieną karūnuotis Lietuvos karalium. Bet, kada į numatytas iškilmės Vilniun suvažiavo daugybė diduomenės, kunigaikščių, didikų, toji diena turėjo būti Vytauto Didžiojo vedamos politikos triumfas, tačiau deja, Lietuvos karaliaus karūnos iš Romos atgabenimas buvo klastingai lenkų sutrukdytas. Bet, nors lenkų apgaulingos klastos dėka jis to karaliaus vainiko negavo, tačiau toji diena visvien lietuvių tautai liko simboliniu prisiminimu Lietuvos aukščiausio iškilimo laikotarpio. Tokie lietuvių tautos atstovai, kaip Vytautas Didysis, Gediminas, įkūręs Lietuvos sostinę Vilnių ir visa eilė kitų kunigaikščių, paliko nemirštamą savo ir Lietuvos vardą viso pasaulio istorijose. Enciclopedia Britanica plačiausiai aprašo mūsų kunigaikščių gadynę, kur Gediminas vadinamas su sostine Vilniun statytoju, o Vytautas didžiuoju kariautoju, troškusi užkariauti Maskvą ir sunaikinti Aukso Hordą.

Tautinių švenčių, tautos didvyrių minėjimai stiprina tautinę sąmonę, parodo mūsų dvasinius turtus, jos kultūrą. Minėdami juos, pajuntame savo didingą kilbę bei tautinę vertybę, nes jie kilę iš tos pačios žemės, iš tos pačios tautos, o dažniausiai ir bendros kalbos. Visa tai suteikia mums naujos stiprybės, padeda

būsimų vadų ugdyti tautos atečiai. Juk tauta be didvyrių būtų be praeities ir be istorijos.

Nei vienam krašte didvyriai negimsta kasmet, bet jie iškyla tada, kai tauta išgyvena tragediją. Rugsėjo 8-ji liko istorijoj, kaip tragiška diena, kuri turėjo reikšti pilnutinę Lietuvos karaliją. Šiuo trumpu laiku neįmanoma suminėti visų lietuvių tautoje iškiliųjų asmenybių iš vėlesnės mūsų tautos atgimimo kartos, kuri taip pat išsiskyrė savo istorijoj nepamirštamais atstovais, kaip Simanas Daukantas, vyskupas M. Valančius, Basanavičius, Vincas Kudirka, vėliau Tumas-Vaižgantas, Maironis ir kiti, kurie niekuomet nebus pamiršti.

Toj pačioj enciklopedijoj, aprašant Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį minimi ir vėlesni Lietuvos valstybės kūrėjai: Smetona, Voldemaras, Stulginskis, Grinius, Slezevičius.

Ką Vytautas davė Lietuvai? Klausia lietuviai jaunuolis. Vytautas paliko Lietuvai savo įstatymus ir jos valstybės veikėjai ėjo jo mokyklą. Jie išaugo ir subrendo Vytauto iškeltos Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės savarankiškumo idėjos maitinami. Vytautas pagaliau paliko Lietuvai ir savo garsų vardą, kurio nei dabartinė žiauriausia pasaulyje bolševikų okupacija nepajėgia išrauti iš lietuvių tautos gelmių, net jam pastatytų paminklų nepajėgia nugriauti. Štai minint Vytauto Didžiojo mirties sukaktį prieš du metus kun. Vincas Jelinskas priminė, kad šiais sunkiais laikais po šv. Evangelijos mums pirmoji knyga yra — Lietuvos istorija. Ypatin-gai pabrėžė jis, kad ir dabartinių lietuvių gyslomis teka Vytauto kraujas ir pakvietė sugiedoti "Marija, Marija", kaip rašo Lietuvos pogrindžio spauda "Vytis" nr. 6.

Kaip anuo metu Lietuva priešų kankinama, nusilpusi vis dėlto prisikėlė ir atsiatojo kitų valstybių priešakyje, taip sėdami stiprybe iš Lietuvos didžios praeities, būkime tikri, kad mūsų tėvynė vėl prisikels naujam nepriklausomam gyvenimui.

TRADICIJA

TAUTOS ŠVENTEI.

BALYS AUGINAS

TAI mano protėvių
Skudučių aidas
Ir jų darbų diena,
Sugrįžusi iš praeities.
Tai amžių veidrodys —
Tautos gyvasis veidas,
Istorijos gaisruos
Išlikęs pėdsakas genties,

Kuri tekėjo
Ugnimi gyvybės
Ir riterio gyvu žodžiu,
Ir karžygių dalia.
Tautos gyvašaknė —
Iš septynių šaknų brolybės
Medžio — ant išlikimo akmenio
Žalia — —

Tradicija — tai ažuolų
Užmigusių šeimos alsavimas,
Kai su gležnais žiedais
Sapnuoja ir žila šaka — —
— — — (Tai motinos kartų kartom
Dainuotoji lopšinė,
Tai tėvo tartas žodis,
Mintis — svaja — raidė — —
Senolių žygių sutartinė,
Jų palikta tuščia kėdė — — —)

Tradicija — tai dovana,
Ir kraitis, ir tautos alsavimas —
Tai duona protėvių:
Ją valgom su vilties druska! — —

INSTRUCTORS

TIRED OF SNOW?
COME TO SUNNY
NEW MEXICO

MACHINE SHOP
INSTRUCTOR

AND
WELDING INSTRUCTOR
• NEWLY EQUIPPED SHOP
• NINE-MONTHS CONTRACT
• EXCELLENT FUTURE
• TEACHING OR WORK
EXPERIENCE REQUIRED
CLOSING JULY 15, 1982
Call or write: JERRY NIX,
SAN JUAN COLLEGE,
4601 COLLEGE BLVD.,
FARMINGTON, N. M. 87401
(505) 326-3311

(26-36)

IŠ BALTIMORĖS TAUTININKŲ VEIKLOS

Šių metų trečias ALT S-gos Baltimorės skyriaus susirinkimas, dėl karščių gerokai užsidėjęs, įvyko rugpjūčio 1 d. Lietuvių Sveitainėje. Sueigai vadovavo skyriaus pirm. Vl. Bačanskas.

Skyriaus išdininkas A. Sajauskas perskaitė birželio 5-6 d. liet. festivalio arba, kaip dabar pradedama vadinti, lietuvių šventinės apyskaitą. Užkandžių stalas davė šiek tiek pelno, nors jo galėjo būti daugiau, jei pirmą dieną nebūtų beveik ištisai liję. Pirmininkas padėkojo prie to stalo dirbusiems, taip pat narėms, paaukojusioms savo iškeptų skanėstų. Šie metai buvo iš eilės jau dešimti, kai mūsų skyrius pastoviai dalyvauja su savo dviem paruoštais stalais-būdelėmis: tautodailės ir užkandžių. Tautodailės būdelėje šįmet buvo išdėstyti daugiausia dar iš nepriklausomos Lietuvos atsivežtiniai, ant lino drobės stilizuotų tulpių raštais išsiuvinėti, rankdarbiai. Lankytojai, ypač dalyką išmanančios moterys, gėrėjosi kruopsčiu darbu ir skoningu spalvų deriniu. Šalia tos būdelės ant aukštoko stiebo kabojo retas rodinys: 1939 m. pasaulinė parodoje New Yorke, Lietuvos paviljone, buvęs iš Lietuvos atgabentas tautinių spalvų ilgas lininis vėliavos pavidalo

audinys, ant kurio baltais šilkiniais siūlais išsiuvinėtas visas tautos himnas. O teksto viršuje išsiuvinėta didžiulė vytis. Parodai pasibaigus, tuometinis Lietuvos konsulas J. Budrys audinį perdavė Baltimorės lietuvių veikėjui, teisininkui dr. V. Laukaičiui, kuris šį istorinį eksponatą atidavė mūsų skyriaus globai.

Pagal darbotvarkę skyriaus raštininkas papasakojo apie liepos 30 d. jo išklaustą simfoninį koncertą, kuriame solistu dalyvavo clevelandietis Vyt. Smetona. Baltimorės uosto aikštyne dabar įrengta didžiulė koncertams salė-palapinė be sienų; iš trijų pusių ją supa Atlanto įlankos vanduo, kuriame atsispindi uosto žiburiai. "Harbor Lights Music Festival" pavadinimu visą vasarą ten vyksta simfoniniai ir populiarios muzikos koncertai.

Anksčiau šiame mieste surengtose jaunųjų Amerikos pianistų varžybose Vyt. Smetona buvo laimėjęs pirmąją vietą. Bet apie tą įvykį Baltimorės lietuviai tada nežinojo. Dabar, plačiau apgarsinus uosto koncertų sąrašą ir kad viename jų solistu dalyvaus mūsų tautietis, susidomėjo ir būrelis vietos lietuvių.

Rengėjų vardu publiką supažindindamas su svečiu, pranešėjas paaiškino, kad

pianisto vardas esąs toks pat, kaip buv. garsiausio Lietuvos valdovo — Vytauto, kad svečias yra buv. paskutinio Lietuvos prezidento vaikaitis, o jo pavardė, angliškai išversta, reiškia "cream". "Taigi jūs, klausytojai, gausite "top", kas geriausia."

Vyr. orkestro dirigento S. Comissiona pakviestas čia pakoncertuoti, Vyt. Smetona su orkestru labai sėkmingai atliko Franz Liszto fortepijono koncertą Nr. 1. Smarkūs plojimai, net atsisojant, įvertino virtuozinį Vyt. Smetonos skambinimą. Publikai padalintame programos lapelyje paminėta, kad savo muzikines studijas pradėjęs motinos Birutės, taipgi pianistės, vadovaujamas. Koncertan buvo atsilankę apie 20 lietuvių, kurie pertraukos metu apspitę kalbino ta proga iš Clevelando atskridusią B. Smetonienę. Buvo atvykusi ir pianisto žmona. Jo pasisekimas pakėlė lietuvių vardą, o savo tautiečių tarpe pasididžiavimą.

Susirinkime apgailėta, kad nepavyko garsėjančiam pianistui surengti bent kuklų priėmimą-susipažinimą. Gerai, kad bent vietinės Lietuvių Radijo Valandos vedėjas Albertas Juškus suskato su svečiu iš Clevelando susitikti ir, pa-

šnekesį su juo įrekordavęs į juostą, artimiausią sekmdienį perdavė tos valandos klausytojams.

Liepos 19 d. iškilingai palaidotas Baltimorės lietuvių šv. Alfonso parapijos klebonas prel. L. Mendelis, dirbęs toje bažnyčioje 47 metus. Labdarybę ir tikėjimą skleidžiamas, išgarsėjo ne tik šiame krašte, bet ir kitur. Parodė palankumo ir mūsų skyriui: yra parėmęs stambesnę auką, su savo seseria kai kada atsilankydavo į skyriaus kultūrinius renginius. Atsisveikinime su velioniu bažnyčioje kalbėjo vietos lietuvių organizacijų atstovai, tarp jų ALT S-gos vardu Vl. Bačanskas.

Š. m. spalio mėn. Baltimorės lietuviai ruošia savo Svetainės 60 metų gyvavimo sukakties paminėjimą. Skyriaus narys K. Dulys yra parašęs platoką mūsų Tautinio Namo istorinę apžvalgą. Daugumas mūsų narių yra Svetainės bendrovės dalininkai; skyrius turi atskirą, organizacijos vardu įnašą, pagal kurį taryboje turime nuolatinį savo atstovą.

Rugpjūčio 15 d. skyriaus nariai su svečiais nutarė iškylauti erdvioje K. ir Rlg. Grintalių sodyboje. Šeimninkas amžiumi yra jauniausias mūsų skyriaus narys.

Aptarus kitus reikalus, užbaigiant posėdį, kad geriau susipažintume su balti-

moriečių tautininkų praeities veikme prieš 66 metus, iš to meto laikraščių (1916 m. "Lietuvos" ir "Darbininko") paskaitytos korespondencijos apie aukų rinkimą nukentėjusiems I didž. karo metu Lietuvoje šelpti. Tų metų Velykų pirmąją dieną Baltimorės lietuviai surengė vad. "Tag Day". Po visą miestą pasipylė 373 rinkėjai su aukų dėžutėmis. Surinkta 1400 dol. Pagal iš anksto susitarimą pinigai paskirstyti tų laikų dviem fondams: Tautos Fondui (bažnytininkų) ir Lietuvos Gelbėjimo Fondui (tautininkų). Visuo meniniame darbe neretai pasitaiko blogos valios reiškinių ir savotiškų išdaigų. Po rinkliavos, betuštinant dėžutes, vietoj pinigų vienoje jų rasta nedidelė gyvačiukė... S. M.

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Dievo Motinos parapija Clevelande per kun. Gediminą Kijauską, SJ ir knygų kioskas per Juozą Žilionį, Lituanistikos Katedros reikalams paskyrė 200 dol.

Vytautas ir Vanda Šliūpai, gyvenantieji Riyadh, Saudi Arabia, Lituanistikos Katedrai paaugojo 500 dol.

Romas Vabolis iš Charlesburg, Quebec, Canada, savo 78-tojo gimtadienio proga, Lituanistikos Katedrai paskyrė 50 dol.

OBEDIENCE

our greatest freedom

POVERTY

our priceless wealth

CHASTITY

our fullest love

FOR MORE INFORMATION ABOUT THE LIFE OF THE

Carmelite Sisters

for the Aged and Infirm

call:

MARIAN MANOR,
SOUTH BOSTON
268-3333

ST. PATRICK'S MANOR,
FRAMINGHAM
879-8000

or write: VOCATION DIRECTOR
ST. TERESA'S MOTHERHOUSE
BOX 218 R.D. 1
GERMANTOWN, NY 12526

NAME _____

ADDRESS _____

ZIP _____

TEL. NO. _____

AGE _____

KŪRYBA IR MOKSLAS

PREMIJOS ĮTEIKIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

tikti, kaip mecenatas su laureatu... Spaudžia ranką ir įteikia voką su čekiu. Ažuolynas, pritardamas ploja.

Vaclovas Mažeika džiaugiasi su visais kitais, būdamas liudininku įvykio, kai ilgametis Dirvos novelių mecenatas Simas Kašlionis įteikia dovaną rašytojui Anatolijui Kairiui, šių metų novelės konkurso laimėtoju. Linki abiems savose srityse nepavargti. Dėkoja Kazimierui ir Elenai Pociams, jų talkininkams už šios šventės surengimą.

Jonas Jurkūnas dėkoja laureatui už darbštumą ir, esant per trisdešimt knygų autorių, malonų atėjimą į Dirvos novelių autorių gretas, dėkoja mecenatui už ilgą tęsėjimą, remiant novelistus.

Valerijus Radys sveikina laureatą ir mecenatą, dėkoja šiai programai atlikti pasirinkimą Beverly Shores ir linki laikytis savuose užmojuose.

Anatolijaus Kairio kalbos santrauka spausdinama at-

skirai. Po kalbos, pats autorius paskaitė trumpą iškarpa iš premijuotos novelės "Vaidilutės".

Šią programą baigus, K. Pocius pasveikino buv. programos vadovą Antaną Juodvalkį, neseniai suėjusį 70 m. Sugiedama Ilgiausių metų linkėjimai.

Tęsimi pokalbiai prie paskirų stalų, vizitai vienu pas kitus. Tuo tarpu Anatolijus Kairys, čia pat įsigijusiems jo paskutinę poezijos knygą "Lotofagų šaly", noriai autografuoja prie buvusio garbės stalo... Dalyvių tarpe, kaip ir prie lotofagų šalies stalo matėsi: Eugenijus Bartkus, dažnas Vilties draugijos (Dirvos leidėjo) dvimetinių susirinkimų pirmininkas, Vytautas Kasniūnas, žurnalistų vald. narys, Jonas Kavaliūnas, neseniai pasitraukęs iš Vasario 16 gimnazijos direktoriaus pareigų, Stasys Dagys, kelionės į šią gegužinę autobusų organizatorius, Albertas Vinikas, Lake apskr. lietuvių darbuotojas, J. Jurevičius, Vilties draugijos sekretorius ir daug kitų.

A. Domarkienė skaito jūrų komisijos aktą. Šalia stovi programos vedėjas A. Juodvalkis. T. Mečkausko nuotr.

Pines restorano savininkai Gražina ir Jonas Stankūnai Dirvai paremti padovanoję loterijai A. Petrikonio paveikslą, kurį laimėjo Beverly Shores gyventojai Gruenvaldai. Iš kairės: Jonas ir Gražina Stankūnai, Janina ir Jonas Gruenvaldai.

K. Pocius nuotr.

Mecenatas Simas Kašlionis kalba. Prie prezidento stalo sėdi A. Juodvalkis, laureatas A. Kairys, V. Radys ir K. Pocius. T. Mečkausko nuotr.

Be Simo Kašlionio nebūtų ir premijos...

Laureato Anatolijaus Kairio žodis, tartas primant Dirvos novelės premiją 1982. VIII. 21 d. Beverly Shores, Ind.

Malonūs Bičiuliai,

Rašytojo laimėjimas yra kartu ir visuomenės laimėjimas, nes visi dirba tai pačiai Lietuvos kultūrai. Kai iškyla naujas architektūrinis pastatas, kai sukuriamas naujas muzikinis veiklas, kai dailininkui pasiseka nupiešti įspūdingą paveikslą — visi džiaugiasi, visiems garbė. Taip lygiai ir rašytinis darbas. Romanas, drama, poezija ar novelė — jei rašytojui pasiseka, kartu pasiseka ir skaitytojams, nes tokiais kūriniais praturtinamas kultūrinis tautos lobynas. Kaip vienas žmogus nesudaro tautos, taip lygiai vienas kūrėjas, nežiūrint jo sugebėjimų, nereprezentuoja visos tautinės kultūros — tik ją praturtina. Tačiau visų bendros pastangos — mecenatų, kūrėjų, rengėjų, globėjų, skaitytojų ir bendrai visuomenės — duoda palankią kūrybai tarptatmosferą ir gerą darbo nuotaiką rašytojui.

Ši puiki vasaros diena man liks atmintina dviem atspalviais. Pirmą, susirenkame pabendrauti ir pabraugauti kilnaus tikslo vėdami, būtent, paremti vieną iš geriausių išeivijos laikraščių. O laikraštis yra mūsų dvasinių poleikių šaltinis, mūsų kūrybinio pajėgumo veidrodis. Jei norim, kad šis mūsų veidrodis būtų šviesus, kad rodytų tikrąją mūsų veidą, privalome jį palaikyti visomis galimomis priemonėmis. Tai mūsų garbės dalykas.

Ir antra, konkursą laimė-

jusios novelės premijos įteikimas. Tai liečia mane tiesioginiai. Dirvos pastangomis vyksta kasmetiniai literatūriniai novelės konkursai, kuriuose dalyvauja gana gausus išeivijos rašytojų skaičius, ir kuri jau sudarė savo gražias ir pastovias tradicijas, kaip vienas iš rimčiausių literatūros įvertinimo apraiškų. Šiais metais man atiteko ši garbė. Nors rašytojui geriausias pagerbinas yra jo kūrinys, tačiau kiekvienam

malonu būti viešai įvertintam, išskirtinai pagerbtam. Visuomenės dėmesys suteikia kūriniui greitesnę išplitimą, o rašytojui, sakyčiau, jėgų, naujo impulso, paskatinimo kitiems darbams, priverčia jį labiau stengtis, dirbti su didesniu entuziazmu.

Tuo maloniau, kad DIRVA puikiai aprašė premijuotą novelę, davė išskirtinai garbingą vietą pirmame puslapyje. Taip pat esu dėkingas sprendėjų komisijai, vienbalsiai premijavusiai novelę: pirm. Baliui Auginui ir nariams Vytautui Gedgaudui ir Aleksui Laikūnui.

(Nukelta į 6 psl.)

Laureatas Anatolijus Kairys dėkoja. Šalia sėdi V. Mažeika, A. Juodvalkis ir S. Kašlionis. T. Mečkausko nuotr.

J. Jurkūnas, Br. Kasakaitis, S. Kašlionis ir T. Blinstrubas sodybos ažuolų pavėsyje... K. Pocius nuotr.

LAUREATO ŽODIS...

(Atkelta iš 5 psl.)

Ir dar daugiau. Yra vienas asmuo labiausiai nusipelnęs. Be šio asmens nebūtų ne pačios premijos, taigi nebūtų nė įteikimo šventės. Kalbu apie Simą Kašelionį. Išskirtinas asmuo. Unikumas mūsų kultūringoje visuomenėje. Yra nemažai mecenatų, jų turi ir kiti laikraščiai, su tūkstantinėmis ir daugiau, bet jie vienkartiniai, kartais dvikartiniai. O Simas Kašelionis — nuolatinis Dirvos novelių mecenatas. Daug metų mes girdime jo vardą linksniojant visuose laikraščiuose ir daug metų gir-

dėsime. Dirvos novelių konkursai vyksta jau dešimtmečiais ir dešimtmečius, tikėkime, dar vyks. Tai patvarumo ir kantrybės žymė. Galėtume pasakyti — kultūringumo žymė, žymė negešančios meilės lietuviškam kūrybiniam žodžiui; todėl Simui Kašelioniui reiškiau kuo nuoširdžiausią padėką. O kartu ir viltį — eiti ir toliau šiuo garbingu keliu. Linkiu Tau, Simai, geros sveikatos ir geros sėkmės privačiame gyvenime.

Ir pabaigai — dėkoju šios jaunos kultūrinės popietės rengėjams ir šeiminkams — Kazimierui ir Elenai Pociams: už pakvietimą, už bičiulišką priėmimą, už su-

teikimą progos pabūti gerų pažįstamų, man artimų žmonių draugėje, pasidžiaugti lietuvišku vaišingumu. (O poniai Elenai Pocienei, pergyvenusiai sunkią ligą, greit visiškai pasveikti ir sustiprėti). Savai me suprantama, labai dėkoju ir šios šventės rengėjams — Tautinės Sąjungos East Chicago skyriaus valdybai ir programos vedėjui — Ant Juodvalkiui. Dar kartą nuoširdus ir bičiuliškas dėkui visiems.

Anatolijus Kairys

BOSTON

• Bostono Lituanistinė mokykla pradeda darbą rugsėjo 18 d. 9 val. ryto šv. Mišiomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Po mišių Gavin mokykloje (nuolatinė vieta), vyks mokinių registracija ir prasidės pamokos. Visi lietuviukai ir lietuvaits turėtų lankyti šią mokyklą.

Šių metų mokyklos tėvų komitetą sudaro: pirm. Gita Kupčinskienė, išd. Vytautas Lalas, sekretorė Dalia Zikienė, narės — Adelė Banevičienė, Rima Briškienė.

KOKIO KUNIGO REIKIA LIETUVIAMS?

"Laisvės Varpo" radijo programoje toliau nagrinėdamas lietuviškų parapijų augimą ir klestėjimą praeityje, o taip pat ieškodamas dabartinių tų parapijų nykimo priežasčių, Petras Viščinis rugpjūčio 15 d. pareiškė, kad mūsų parapijos augo ir klestėjo, kol jomis sutartinai bendromis jėgomis rūpinosi tų parapijų vadovai — lietuviai kunigai ir parapijiečiai lietuviai. Dabar ieškant lietuviškų parapijų nykimo priežasčių, pirmoje eilėje dėmesys vėl kreiptinas į lietuvius kunigus ir parapijiečius. Šiais klausimais plačiau pasisakė kun. Rafaelis Šakalis, pranciškonas iš Kennebunkport, Maine. Savo kalboje jis rėmėsi plačiais išsikalbėjimais su lietuviams klebonais, kitais kunigais ir parapijiečiais, o taip pat vienos parapijos praveistos anketos duomenimis. Jo nuomone, lietuviškos parapijos klebonais ir jų padėjėjais turi būti lietuviai kunigai, gerai moką lietuvių kalbą. Jei čia gimę kunigai tos kalbos nėra gerai apvaldę, tai jie turi būti bent gilūs lietuviai patriotai. Tokiu atveju lietuviškoji parapija dar nežus. Kunigai turėtų dažniau aplankyti savo parapijiečius, ypač šeimas, bendrauti su žmonėmis ne tik kaip kunigai, bet taip pat kaip žmonės. Ypatingos reikšmės yra kunigų darbas su jaunimu. Negalima tenkintis vien tik darbu su šv. Mišių patarnautojais ir Lietuvos vyčiais. Kiekvieno

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

2422 WEST MARQUETTE ROAD
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 925-6897
U. S. A.

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

1982 m. liepos mėn. įnašai.

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, po dvitaškio pavardėjam žintojas, pad. — padidino, įm. — įmokėjo, įgal. — įgaliotinis, atst. — atstovauja, kand. — kandidatas, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1x	\$10.00	Žymantaitė Inga Marija, 1982.V.6, kand. #19, atst. Žymantas Dalia M. \$10.00.
2	\$25.00	Bogdanovičius Stefan, atm. įn. pad. Bogdanovičienė Jonkienė Vladislava \$350.00, Jonkus Petras, atm. įn. pad. Jonkienė Vladislava \$400.00.
1	\$30.00	Sviderskas Mikas, atm. įn. atm. įn. atst. Šnepštienė Nijolė dukrė 3 asm. aukas \$30.00.
1	\$40.00	Lengvinas Dominikas, kun. atm. įn. atst. Naikauskas S. 4 asm. aukas \$40.00.
3	\$50.00	Jakštys Jonas, atm. įn. pad. Jakštienė Irena \$250.00, Šaulys Kazimieras, prel. atm. įn. pad. Šaulytė Dalia Rūta Barbora \$300.00, Urbonienė Bronė, atm. įn. pad. Urbonas Vincas \$175.00.
7	\$100.00	Baltrušaitis Vladas, muz. atm. įn. pad. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos choras, atst. Miliejus Zigmas, p-kas \$222.71, Guobuzis Jonas ir Marija \$100.00, Gurinas Aleksandras \$100.00, Kasparas Pranas \$300.00, Lithuanian R.C. Federation „Ateitis“ Relief Fund — Šalpos fondas, įm. Šaulys Vaclovas, M.D. \$100.00, Petraitis Jonas \$100.00, Urbonas Antanas ir Vanda \$100.00.
2	\$200.00	Dirvonis Rimantas ir Danutė \$200.00, „Aušros“ gimnazijų įnašų įm. Miklius Kęstutis, atst. Raslavičius Leonas \$400.00.
1	\$300.00	Lapienė Elena, atm. įn.: Lapas Edvardas \$300.00.
1	\$507.45	Ramanauskas Juozas, Australija, \$3,007.45.
1	\$550.00	Baltušienė Anastazija, atm. įn. atst. Baltušis Stasys 31 asm. aukas \$900.00.
1	\$686.05	Kriščiūnas Petras, atm. įn. atst. Kriščiūnas, Venezuela, 19 asm. aukas \$686.05.
1	\$1,000.00	Pučius Mečys \$1,400.00.
22		Iš viso 22 \$4,423.50

Lietuvių Fondas įžengė į trečią milijoną ir pagrindinis kapitalas 1982.VII.31 pasiekė \$2,290,142.56. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą \$951,585.77.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį. 1982.VII.31 palikimais gauta \$630,817.09.

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, A NON-FOR-PROFIT,
TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION,
2422 W. MARQUETTE ROAD, CHICAGO ILLINOIS 60629“

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviškas išlaikymas.

kunigo sėkmingai veiklai reikia, kad jis būtų progresyvus, studijuotų psichologiją, geriau paruoštų pamokslus, dažniau pasitartų su žmonėmis parapijos reikalais, ieškotų naujų pašaukimų, nes be lietuvių kunigų lietuviškos parapijos neišsilaikys. Senos parapijų organizacijos neatlieka savo uždavinių, tad reikia naujų veiklos metodų ar naujų organizacijų. Tai lietuvių pageidavimai lietuviškų parapijų klebonams ir kitiems kunigams, dirbantiems lietuviškose parapijose.

Iš lietuvių kunigų reikiama pageidavimų lietuviams svarbiausi yra, kad net toliau gyvendami, jie priklausytų lietuvių parapijai ir kiekvieną sekmadienį vyktų į lietuviškas pamaldas. Kai dabar lietuvių parapijose jau laikomos pamaldos taip pat anglų kalba, tai labai svarbu, kad lietuviai rinktųsi į lietuviškas pamaldas, ne angliškas. Lietuvių parapijiečių sustiprinta moralinė ir materialinė parama lietuviškoms parapijoms gali daugeliu atvejų nulemti lietuviškos parapijos sėkmingą veiklą ir likimą. Reikšmingas vaidmuo lietuviams tenka dar naujų pašaukimų ugdymo srityje. Jei tų pašaukimų nebus, tai lietuvių parapijos liks be lietuvių kunigų.

O be jų lietuviškos parapijos neturi ateities.

Šis labai konkretus kun. Rafaelio Šakalio, pranciškono pasisakymas yra bene pirmas žingsnis išvesti "Lietuviškų Parapijų Metus" iš bendrybių į praktišką nagrinėjimą tų dalykų, kurie lietuvišką parapiją stiprina ar smukdo.

PARENGIMAI

• Tautos šventės minėjimas įvyks rugsėjo 12 d. 10:15 val. ryte šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje šv. Mišios o po Mišių salėje po bažnyčia tolimesnis minėjimas. Rengia šauliai.

• Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto rengiamas balius rugsėjo 25 d. Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• Laisvės Varpo rudens koncertas spalio 10 d. Lietuvių Piliečių Draugijos salėje, So. Bostone.

• Religinis koncertas, kuriame programą atliks Berklee kolegijos choras, solistai ir muzikai įvyks lapkričio 7 d. šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, So. Bostone. Bus išpildyta prof. Jeronimo Kačinsko nauja kompozicija šv. Pranciškaus 800 metų jubilėjaus proga.

• Šv. Petro parapijos bazaras lapkričio 14 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

Sodybos savininkas inž. K. Pocius dalinasi gegužinės išpūdžiais su laikraštininkais. Iš kairės: V. Kasniūnas, K. Pocius, J. Jurevičius ir A. Juodvalkis. T. Mečkausko nuotr.

Vienas iš stalų svečių, atvykusių net 47 asmn. autobusu iš Chicago. K. Pocius nuotr.

Dalis publikos dalyvavę gegužinėje.

T. Mečkausko nuotr.

Tavo senelė jį gydė ir slaugė. Įprašė nekelti skandalo, duoti daugiau laiko, duktė susitvarkys. Kaip ji tvarkė mano vyrą, aš nesi-rūpinau, bet manęs sutvarkyti jai nepavyko. Tavo senelė graži, linksmo būdo, prisimeni, ge-rai išsilaikiusi moteris, ir jau našlavo — jos vy-ras, tavo senelis, pasimirė dar prieš mano ves-tuves. Savo akimis nemačiau, negaliu tvirtinti, bet pusmergė juos nutvėrusi vienoj lovoj. Žmo-nės panašiai čiaušė. Man tai buvo išganymas. Pasitaisiau, sustiprėjau. Jei motina mane pa-vaduos, tai mes gyvensime su Dievo padėjimu, raminau pati save.

Aš nenustojau vilties sulaukti geresnių dienų. Buvau tik 23. Svajojau atgauti Kaziuką, kuris dar buvo nevedęs, ir jį mylėti. Kažkas jam prisipiravo, ir jis vieną naktį pasibeldė į mano klėtį. Mano akys prašvito. Ko geidžiau mintimis, papildžiau kūnu. Nereikėjo teisintis, nei priekaištauti. Mūsų priesaika tebebuvo šven-ta. Meilė išpirko kaltes. Kai jis išėjo, aš pasi-jutau laiminga, vėl stovinti ant Dievo man duotų kojų.

Prievartinė santuoka nėra meilė. Dievas tokios nelaimina — per pamokslą girdėjau iš kunigo burnos. Manęs nesuprato motina, bet Dievas suprato. Tu buvai vos metų, auklė tave sūpė ir prižiūrėjo. Jei viena, būčiau išbėgusi tą pačią naktį. Svairsčiau ir laukiau. Mano Kaziu-kas lankydavosi dažnai. Rasdavom progų pasi-vaikščioti beržyne, išeidavau grybauti ar uo-gauti, suprantį. Tačiau mano siela tvino nerimu, nes žinojau, kad darau negerai. Draugys-tės su Kaziuku neslėpiau. Kuo greičiau išeis aikštėn, tuo greičiau atsimegs nešvariai su-megstas mazgas. Atsitiko kitaip. Liežuviai pla-kė, apkalbos ėjo su priedais ir pagražinimais po visą apylinkę apie visą mūsų šeimą. Ir pa-siekė mano dėdės — apygardos teisėjo ausis. Vieną rytą jo automobilis atburbė į mūsų kiemą.

Dėdė teisėjas buvo laikomas išmintingu vyru, kaip gi ne. Kad ir nebe jaunas, mėgo pa-juokauti, pokylių metu pridengti moterų per aukštai iškeltas krūtines savo nosine, vaizdavo moralistą. Valgė ilgai, kalbėjo garsiai, kažkuris daužė stalą, girdėjau. Aš pasislėpiau klėty. Ma-ma atėjo kviesti, aš nėjau. Po valandos, išrau-dęs kaip burokas, viesulu įlėkė dėdė teisėjas, nepasibeldęs. Pirmas žodis — ištvirtė! Ne-laukdama panašaus antro, aš režiau jam į veidą sietu — kietesnio daikto nebuvo po ranka — ir prakirtau lūpą. Pasirodė kraujo lašas. Atsisėdęs šluostė. Neįtikėtina! Stebuklas būtų nepadaręs tokio įspūdžio. "Aš kalta". "Ne, aš kaltas". Abu prisiėmėm nesusivaldymą ir atsiprašėm. Dėdė pasisodino mane priešais ir ėmė pamokslauti: pareiga vyrui, šeimai, tėvams, tradicijai, evan-gelijai... Nuo siūlo iki pančio. Aš — viso blo-gio pradžia! Deguto šaukštas medaus stati-nėje! Todėl aš viena esu ir atsakinga už visas mūsų giminę ištikusias nelaimes.

Mano širdis nepajudėjo iš vietos. Evan-gelija, manau, tiek turi bendro su mūsų gimine, kiek kviečiai su raugėmis. Gaila, kad nepasa-kiau. Gerbiau teisėją, jo brangiai apmokamą išmintį, kurią dabar gaunu veltui. Aš režiau į akis nebeiškentusi: Bažnyčia surišo, tegu ji ir atriša! Jei ne, aš atrišiu pati, kaip mokėsiu, kaip sugebėsiu. Ir išbėgau laukan, kad daugiau jo nematyčiau.

Teisėjas išvažiavo nieko nepešęs. Manęs niekas nepersekiojo, užmiršo visą įvykį. Taip aš maniau. Nekaltieji visuomet apie kitus gal-voja nekaltai. Vieną šeštadienio vakarą Kaziu-kas vėl atbildėjo. Užsitarėme klėty. Iki ryto, nemeluosiu. Daug kalbėjome ir planavome, pū-tėme šilimą iš pelenų. Nutarėm ilgiau nebe-laukti — bėgti į miestą. Rasis vietos mūsų mei-lei, pasaulis didelis. Taip turėjo ir būti. Atsi-sveikinom pabučiuodami tuos pačius kryželius, pakartojom priesaiką vienas kitam, lyg nujaus-dami, kad tai paskutinis kartas. Už klėties kampo jo laukė mano vyras, ir pasisukus eiti, nudūrė kiauliaskerdžiu peiliu — iš nugaros. Kaziukas kaukdamas perbėgo dobilieną, aš pas-kui jį, jis sukrito ir mirė ant mano rankų, paly-dėtas skausmo bučiniiais.

Mano vyras informavo policiją: nužudė berną, radęs jį pas savo žmoną "inflagranti". Aš palūžau, pusę metų sirgau, bijojau, kad ir manęs neužmušų. Apklausinėjimo metu aš pa-

liudijau kaip liepė dėdė teisėjas — Kaziuko vistiek nebeprikelsi. Tačiau bylos metu aš pa-sipriešinau ir anksčiau duotus parodymus at-šaukiau, o tiesioginių liudininkų nebuvo. Ka-ziuko tėvas pasisamdė gerą advokatą, kuris įrodė, kad nusikaltimas papildytas ne nusi-kaltimo vietoje, o lauke, prie kelio, toli nuo klė-ties, ir kad nužudymas galėjęs turėti ir kitų motyvų — esą Kaziuko tėvas ir mano motina buvę seni priešai, griežę dantį dėl kažkokios "paniekintos meilės", panašios į mano su Ka-ziuku. Ir mano vyras buvo pripažintas kaltu, tačiau bausmė palengvinta — šešeri metai pa-prasto kalėjimo. Jis mirė išsėdėjęs keturis — nuo sąžinės graužimo.

Mirus vyrui, mano gyvenimas turėjo pa-gerėti, deja, nepagerėjo. Aš gyvenau vien tau, nieko gero nelaukdama — nebuvo ko nė laukti. Dirbau sunkiai ir daug, ieškojau nusiramimo darbe ir maldoj. Vaikščiojau lyg kvaiša, kar-tais uždainuodavau verkdam, kai kas jau lai-kė pamišusia. Gyvenau paskutinės nakties su Kaziuku svejonėmis, bučiavau nuolat jo dova-notą kryželį, ašaromis laisčiau jo atminimą. Motina ir dėdė teisėjas pradėjo vėl piršti jauni-kius, vesdinti, dėjos kone angelais.

Vieną vasarą, kai tau suėjo dešimt metų, mama surengė vaišes jaunos našlės garbei — atseit man — prisikvietė į žentus numatytų kandidatų, o dėdė teisėjas atsivežė pilną auto-mobilį nusipenėjusių drigantų — ir pradėjo seną giesmelę apie širdelę nabagėlę... Visai

Anatolijus Kairys

VAIDILUTĖ

Dirvos konkurse premijuota novelė

jau vakare, jis pakvietė pasiirstyti — vienu du. Buvo vėjuota, bet ežerą aš ypatingai mė-gau. Juoda gelmė, tamsus vanduo — panašu į mano gyvenimą. Nesvyrudama sutikau. Po ke-liolikos minučių mes jau yrmės pačiu viduriu. Mūsų valtėlė nedidelė, vietos keturiems, o dviese jautėmės gana patogiai. Jis irklavo, aš sėdėjau prieš jį. Dėdė gerai įtraukęs, pastebėtinai links-mas, sūpėsi, taškėsi, siekė paglostyti mano ranką, gerinosi, lyg nieko nebūtų atsitikę. Ka-tino ir pelės žaidimas mane baisiai erzino, jo skambiai nustyguotame veide aš mačiau de-moną, netikėsi — su ragais! Iš naujo viską pri-siminiau, net ir tai, ką buvau užmiršusi. Mano vyras, nujausdamas mirtį, paprašė jį aplankyti. Jis buvo taip sunykęs, kad aš jo nepažinau. Susikrimtęs, susirūpinęs, nelaimingas. Sąžinė jį graužė, viską supratęs. Prašė atleisti, bučia-vo rankas. Aš jam atleidau, ir iš savo pusės jį atsiprašiau su ašaromis akyse. Jokios neapy-kantos jam nebejutau. Abu esame viską pra-radę. Iškalbėjome pusę dienos, išpažinome klai-das ir visa, kas mus įvedė į gyvenimo aklilaukį. Priėjome išvados — abu esame aukos to pačio voro — dėdės teisėjo! Kada mūsų širdyse teliko gailestis ir kančia, jis prisipažino — mintį nu-žudyti Kaziuką jam pakišo man odėdė.

— Tai vienintelis būdas apsaugoti šeimos garbę — ir esi nekaltas."

— Aš nebūčiau išdrįšęs jo nudurti, — tęsė jis ramiu balsu. — Tu man svetima, aš jaučiau, niekada nemylėsi. Kad buvai susižiedavusi, aš sužinojau tik po jungtuvių. Niekas manęs ne-įspėjo. Prašiau gražinti atsineštą kraitį ir aš keliauju atgal į Ameriką. Teisėjas kirto stal-lan — to nebus! Ir primokė. Užtikrino, kad būsiu išteisintas. Deja, byla išimta iš jo juris-dikcijos, nes giminė.

Aš klausiau įtempusi ausis. Nebuvo pa-grindo netikėti. Menu, nudūręs Kaziuką, mano vyras pasidarė kitas žmogus: bailus, nekalbus,

nepriekaištaujantis, vengias artimo ryšio su manimi.

Ir štai, dėdė teisėjas, sugriovęs kelių žmo-nių gyvenimą, pridaręs kriminalinių nuoskaudų, dabar sėdi prieš mane žaismingas, nekaltas, švelnus. Aš tyliau per ilgai, minčių antplūdžio įveikta, žiūriu į jį su pasibaisėjimu. Mane su-kaustė šaltis — lyg sėdėčiau prieš pabaisą, piktąją dvasią...

— Dėdė, ar tiesa... — aš sulaikiau kvapą. Ir kas, kad tiesa? Ir kas, kad jis prisipažins? Ar bus kitaip? Nebus. Jo kalba savanaudiška, manieringa, kanoniška. Jis — neklystantis au-toritetas, teisės žinovas, moralės saugotojas, kalbą "mes" vardu! Mano siela ėmė tiesiog duktį, ir aš dėjau:

— Ar tiesa, kad jūs mano vyrą užvedėt ant žmogžudystės kelio, amžiną atilsį abiem?

Dėdė kurį laiką tylėjo. Jo plati šypsena siaurėjo prieš mano akis iki veidas pavirto į kietą granitą. Dabar aš esu jo teismas. Kartą pradėjusi, neatleidau:

— Kalėjime, prieš mirtį, jis prisipažino man.

— Dievas nelaimina ištvirtkavimą.

— O jūsų machinacijas laimina?

— Jo įstatymas — Jo valia.

— Ar jūs kalbėjote su Dievu?

— Tu piktžodžiauji?!

— Pranašai apsišaukėliai!

Pasikeitėm išgalastais žvilgsniais ir dūrian-čiais žodžiais, gaidžiais apsikapojom, šunimis apsikandžiojom. Mano širdį varė ne kraujas, o vulkanas. Aš nebegalėjau žiūrėti į jo demoniš-ką veidą, Dievo vardu keičiantį tiesą į melą, laimę į nelaimę, dangų į pragarą. Jeigu tokia Dievo valia, tai ji patikėta fariziejams ir pilo-tams! Ir toks pilotas štai prieš mane! Jis man iškasė duobę ir palaidojo gyvą! Aš priimu jo žodį už tikrą auksinį — be Dievo valios plau-kas nuo galvos nenukrinta — aš nusilenkiu dė-dei tesėjui, kaip jis mane moko — tebūnie, tebūnie...

Tyliai, jau aprimusią sielą, sukalbėjau Sveika Marija, dar kartą pažvelgiau į dėdę — jo veide nė krislo tiesos, jo akyse nė krislo meilės, jo širdyje nė krislo Dievo baimės... Atsirėmęs į laivelio kraštą, kiek pasvyres į šo-ną, pirštais košia vandenį, žaidžia šiltomis vil-nelėmis paleidęs irklus, matytum šventasis — tik aureolės trūksta... Mes nepažįstami, tarp mūsų stovi amžinybė — ir aš visa kūno jėga pasvirau į dešinę...

Taip ir įvyko. Valtėlė apsivertė ežero vi-dury. Aš žinojau, kad dėdė nemoka plaukti — neišplauks. Aš irgi ne kažį kokia plaukikė, ta-čiau žinodama, ką darau, įsitvėriau lentos iš anksto ir laikiausi, o dėdė akmeniu krito į gel-mę. Dar greibstėsi, bet vandens vandenį, kaip ir tiesos teisme, nesugriebsi — ir jis panėrė suvis, porą kartų suktelėjęs.

Ar jis sugavo mano apgaulų planą — nie-kas jau nepasakys. Aš pati atsiradau vandenį ir tuoj pastūmiau luotą toliau nuo jo. Bangos greit mus atskyrė, ėmiau šaukti pagalbos ir ji tuoj atėjo. Paežerė nusėta vaikais ir paaug-liais. Teisėjas prigėrė. Jis net neiškilo į pavir-šių tris kartus, kaip reikalauja tradicija. Jo lavonas buvo išgriebtas tinklu tik sekančios dienos rytą.

Manęs neįtarė. Po metų mirė ir motina. Nuo per didelio nelaimių krūvio smegenyse iš-siliejo kraujas. Neverkiau. Palaidojus visus, mano sąžinę pradėjo graužti kaltės vėžys. Mel-džiausi, nešiau aukas, degiau žvakes, kas mė-nesį keliais apeidavau Kristaus Kančių stotis. Nuolat sapnuodavau motiną, vyrą, dėdę, Ka-ziuką — jie nedavė man ramybės, jų šešėliai lydėjo mane tamsoje, persekiojo šviesoje. Aš ėmiau bijoti vėjo, lapų šlamėjimo, net gar-sesnio žodžio.

Išgirdau, kad padvėsė klebono karvė. Nu-vedžiau savo, turėjau iš ko. Priėmė. Namu ėjau linksmesnė, lyg numetusi dalį kaltės. Dėdė su klebonu buvo geribūčiai, nuolat vienas kitą lankė, kortavo, atostogavo. Kitais metais atsi-tiko tas pats — klebono kita karvė priėdė raso-tų dobilų ir išpampo. Aš nutempiau kitą. Tik-rai atsipirksiu, tikėjau. Priėmė nenorom, tik papasakojus savo nelaimes ir balsu pravirkus. Dėdės prigirdymą nutylėjau.

(Bus daugiau)

68-ji Pennsylvanijos Lietuvių Diena

Ingrida Bublienė

Pennsylvanijos "Angliakasių Lietuva", tai mielas lietuviškas kampelis kalbantis apie mūsų brolių ir sesių pirmuosius žingsnius Amerikoje. Apie Pennsylvanijos lietuvių daug yra kalbėjęs Vladas Būtėnas, Elena Bradūnaitė ir savo nuotraukose bei filmose įamžinęs kun. A. Kezys, SJ. Čia išliko lietuviškos parapijos, klubai, įvairios draugijos, o angliakasių vaikai dar ir šiandien dainuoja apie mielą šalį, kurią širdyje Lietuva vadina.

Lygiai prieš aštuonerius metus dalyvavau pirmą kartą Pennsylvanijos Lietuvių Dienose, kurios man paliko gilų ir neužmirštamą įspūdį. Tad ir šiais metais susidare maloni proga dalyvauti šioje didžioje Pennsylvanijos lietuvių šventėje.

Rugpjūčio 14 drauge su Gaile Mariūnaite, dr. Viktoru Stankum ir dr. Jonu Cadzow išvykome į tą lietuvių taip išgarsintą ir pamėgtą Pennsylvanijos kraštą. Turėjome kiekvienas savo tikslą šioje šventėje dalyvauti, tačiau visų bendras buvo ten plačiau paskleisti mintį apie Kent valstybinio universiteto organizuojamą lituanistinę programą, lituanistinę biblioteką bei archyvą. Mano specifinis rūpestis buvo, kaip ten su tiktais tautiečiais supažindinti su organizuojama II Pasaulio Lietuvių Diena ir kaip gauti šiek tiek finansinės paramos I Lituanios operos pastatymui.

Tad su tokiom mintim palikome Clevelandą ir gražiais Ohio ir Pennsylvanijos keliais važiuojame pasidalindami įvairiais prisiminimais ir išgyvenimais pa-

tirtais ankstyvesnėse šventėse.

Daugelį įvairių ir įdomių faktų iš lietuvių gyvenimo Pennsylvanijoje, istorikas dr. J. Cadzow dažnai paremdavo duomenimis iš savo surinktų archyvų. Privažiavę Du Bois miestelį iš jo taip pat sužinojome, kad čia ir šiandien dar veikia lietuvių klubas, bei labai aktyviai reiškiasi vyčiai. Apie įvairias lietuvių apgyventas vietas šiose kalnuotose apylinkėse sužinojome ir iš Pasaulio Lietuvių žinyno, kurį pasiėmėm kelionėn. Tad privažiavę miestelį, turėjom jau visas informacijas apie ten gyvenančius lietuvių ir jų veiklą. Taip bevartydami puslapius kartu stebėjome ir pro mūsų akis lekiančius vaizdus, kurie čia skaitytas žinias patvirtindavo ir anglių kasyklų supilti kalnai tą lietuvių gyvenimo tikrovę mums labai vaizdžiai pristatydavo.

Saulei jau besislepianč už kalnų privažiavome Frackville miestelį. Žinojome, kad šiame miestelyje taip pat gyvena lietuvių ir veikianti nemaža parapija, kuriai vadovauja energingas kun. Algimantas Bartkus. A. Bartkus yra gimęs Lietuvoje, bet augęs Brazilijoje ir kunigystei pasiruošęs šv. Kazimiero kolegijoje Romoje.

Įvažiavę į miestelį ir besisukinėdami siaurom gatvėm dairėmis ieškodami Apreiškimo šv. Panelės bažnyčios, t. y. šio miestelio lietuviško centro, kur buvome numatę apsistoti. Ilgai neklaidžioje tuoj pastebėjome kuklią bažnytelę, kurioje jau ir vyko iškilm-

gos pamaldos. Šiek tiek pavėlavę nuskubėjome ir mes į pamaldas. Bažnyčia buvo pilna žmonių ir dar neįėję girdėjome lietuviškos giesmės žodžius taip skaidriai skambančius per erdvę. Tai New Yorko Harmonijos kvartetas iš kurių krūtinų liejosi lietuviška giesmė. Mišias atnašavo prel. Juozas Nevarauskas asistuojant kunigams A. Bartkui ir M. Jarašūnui.

Bažnyčia buvo statyta lietuvių ir lietuviams, nes visur įrašai matomi tik lietuviški. Puikūs vitražai, kurių viename vaizduojamas šv. Kazimieras besimeldžiantis prie Aušros Vartų Marijos. Gana gražų ir jaudinantį pamokslą pasakė kun. prel. J. Nevarauskas. Jis ypač pabrėžė mūsų tautinę stiprybę; tik tada galėsime padėti savo broliams ir sesėm Lietuvoje, jei patys būsim lietuviškai susipratę ir dvasiniai stiprūs. Juk ir pirmieji čia atvažiavę lietuviai neturėjo turtų, o tik tą begalinę meilę savo kraštui, kurią vėliau perdavė savo vaikams. Šią dovaną brangino ir jų vaikai, tad ir mums reikia tęsti jų atvežtas tradicijas ir leist neužgęsti lietuviškai sąmonei, baigę kun. J. Nevarauskas. Kun. A. Bartkus perskaitė kalbą, kuri tuo metu buvo transliuojama per Amerikos Balsą į Lietuvą.

Bažnyčios gale organizavosi aukojimo procesija. Trečios ir ketvirtos kartos lietuvių pasipuošusios trispalvės kaspinais nešė prie altoriaus lietuviško darželio gėles: rūtas, asturus, gvazdikus ir t.t. Procesijoje taip pat matėsi šv. Kazimiero statula ir arkv. J. Matulaičio paveikslas. Tarp jų buvo ir paveikslas iš vienos Lietuvos parapijos, kurią šiais metais vyčių kuopa įsūnijo. Mišių metu visą laiką skambėjo lietuviškos giesmės, o užbaigiant visi sugiedojo Lietuvos himną.

Po mišių į gatvę pasipylė minia žmonių, daugelis sutiko savo pažįstamus ir ilgai nesimatę reiškė savo džiaugsmo jausmus.

Šiek tiek pasižvalgę, ėjome į kleboniją, nes klebonas A. Bartkus buvo mus užkvietęs trumpam poilsiui prieš banketą. Klebonijoje susipažįstame su daugeliu pirmą kartą matytų veidų. Čia ir klebono giminės, svečiai iš New Yorko, Bostono ir kitų vietų. Arčiau susipažįstam su klebonu, kuris mūsų atvykimu labai džiaugiasi. Pasisveikinam ir su prel. J. Nevarausku, kuris dabar Shenadoah, — t. y. pirmosios Amerikos lietuvių sostinės šv. Jurgio klebo-

nas. Pasiteiraujam apie buvusį kleboną prel. J. Karaliu ir sužinojome, jog jis sunkiai serga. Čia sutinkam ir kun. M. Jarašūną, kuris Maizeville šiluvos Marijos parapijos klebonas. Ši parapija yra mažam bažnytkaimyje Mahanoy City apylinkėje. Nors tai ir mažam bažnytkaimyje, tačiau lietuviai sugebėjo savo parapijai padovanoti gana modernų ir didingą architektūrinį bažnyčios pastatą. Tai arch. J. Muloko kūrinys, kurio vidų puošia dail. V. K. Jonyno menas. Verta būtų kiekvienam čia pravažiuojančiam sustoti ir pasigėrėti šiuo lietuvišku kampeliu.

Taip besisvečiuojant malonaus klebono A. Bartkaus klebonijoje vis daugiau svečių rinkosi. Klebonas rūpinosi mūsų poilsiu ir pranešė, kad numatęs mus apnakvydinti pas žinomą vyčių veikėją Elsie Kosmisky-Kiek pailsėję ruošmės į banketą.

(Bus daugiau)

PRESSMAN
ENGRAVING DIE
STAMPING

Atlanta Engraving-Printing Firm, established 1925, will negotiate the best salary in the industry and long term benefits with person with substantial experience to operate automatic and manual die stamping presses. New equipment. Will expect excellent quality in custom design and standard work. Call Talmadge F. Dickson, Dickson's Inc. 404-352-3110 or 800-241-4811

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

FSLIC

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

"Amber Holidays"

1982 M. ESKURSIJOS
Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE —

Maskva-Vilnius

Spalis 6 — \$995.00 Gruodžio 27 — \$995.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokėčiu. Grupės lydės vadovai.

1983 metų ESKURSIJOS Į LIETUVĄ jau patvirtintos — pirmoji grupė išvyksta balandžio mėn. 20 d. Registracijas priimame dabar.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI ir RŪPESTINGAI išsiunčia visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.**

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Jesus needs YOU to bring the
springtime of His love to the world.
STOP, LOOK, LISTEN —
He may be calling you
to follow Him NOW.

For mores information about the religious
community founded by Archbishop Jurgis Matu-
laitis write to: Sister Superior Immaculate Con-
ception Convent, Putnam, Ct. 06260.

CHICAGOJE PAGERBTAS MISIJONIERIUS

KUN. ANTANAS SABALIAUSKAS

A. JUODVALKIS

Salezietis kun. Antanas Sabaliauskas šių metų rugpjūčio 15 d. atnašavo iškilmingas padėkos mišias šv. M. Marijos parapijos (Marquette Parko) bažnyčioje, Chicagoje, asistuojamas 7 kunigų. Koncelebracinėse mišiose dalyvavo šie kunigai: parapijos klebonas Antanas Zakarauskas, saleziečių atstovas Edv. Frizzell, lietuvis salezietis iš Kolumbijos, Nik. Saldukas, jėzuitas Vac. Gutauskas, pov. Jakulevičius, K. Kuzminskas ir J. Velutis. Dalyvavo ir vysk. Vincentas Brizgys.

Pamokslą pasakė pats jubiliejas kun. A. Sabaliauskas, skaitymus atliko vaikaitis, JAV armijos leitenantas R. Orentas ir kartu su močiute Viktorija Orentiene (jubilijato seseria) nešė aukas. Bažnyčioje giedojo parapijos choras, vadovaujamas muziko A. Lino, solistai — Margarita ir Vaclovas Momkai ir Genovaitė Mažeikienė. Vargonavo Alvydė Eitutytė.

Po pamaldų, kviestiniai svečiai susirinko į Lietuvių Tautinius Namus, kur įvyko Jubilijato pagerbimas. Pagerbimu rūpinosi sesuo Viktorija Orentienė ir jai talkino spec. jurbarkiečių komitetas: kun. Pr. Garšva, V. ir J. Šimaičiai, N. ir R. Sabaliūnai, S. Endrijonienė ir J. Juknevičienė. Iškilmę pravedė Viktoras Šimaitis.

Maldą sukalbėjo salezietis kun. N. Saldukas, o susirinkusieji sugiedojo Ilgiausių metų. Po puikių pietų, prasidėjo meninė dalis, kurią atliko mūsų mėgiami operos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, padainavę solo ir duetu. Akompanavo muzikas Aloyzas Jurgutis.

Puikiai nuskambėjo due-

tas "Exultate Jubilate". Solistė apdovanota gėlių puokšte, o vyrai papuošti gvazdikais. Susirinkusieji labai šiltai priėmė solistus ir negailėjo katučių.

Programos vedėjas Viktoras Šimaitis sveikinimus pradėjo gautu šv. Tėvo palaiminimu, kurį Jubilijatui įteikė jo giminaitis Žukauskas. Žodžiu sveikino saleziečių provinciole ir savo vardu kun. E. Frizzell, lietuvių saleziečių — kun. N. Saldukas, atvykęs iš Kolumbijos ir kun. dr. Ig. Urbonas, šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, Gary, Ind., prisimindamas kun. A. Sabaliausko nuolatinę talką, kai gyveno saleziečių sodyboje, Cedar Lake, Ind.

Raštu sveikino vyskupai iš ok. Lietuvos ir iš Vokietijos, lietuviai misijonieriai iš Afrikos, Betliejaus, Brazilijos, Kolumbijos, kunigai iš Lenkijos, Kanados ir visa eilė kunigų bei pasauliečių iš įvairių vietovių, negalėjusių dalyvauti šioje nepaprastoje iškilmėje. Sveikino ir brolis su broliene iš ok. Lietuvos.

Programos vedėjas supažindino dalyvius su kun. Antano Sabaliausko margašpalviu ir įdomiu gyvenimu. Kilimo iš Jurbarko prie Imsrės, mokslus pradėjo Jurbarko, o baigė Italijoje ir 1932 metais įšventintas kunigu. Misijonieravo Indijoje, klebonavo Italijoje, Šveicarijoje, Lietuvoje, Vokietijoje, Venezueloje ir nuo 1954 m. JAV Cedar Lake saleziečių židinyje, jo paties įkurtame. Bendradarbiauja spaudoje, leido ir redagavo religinio bei tautinio turinio leidinius, parašė ir išleido atsiminimus "Nuo Imsrės iki Orinoko" ir kitas

Kalba misijonierius kun. Antanas Sabaliauskas. Šalia sėdi klebonas kun. Antanas Zakarauskas. V. Jsinevičiaus nuotr.

knugas. Išvertė Pillos — Siela už sielą, Don Kamiliaus Mažasis pasaulis ir kt.

Padėkos žodyje misijonierius kun. Antanas Sabaliauskas dėkojo Aukščiausiam, kad leido išstęsti pasirinktame kelyje, dėkojo sesutei Viktorijai Orentienei, kuri prieš 50 metų, po primicijų suruošė Imsrės pakrantėje kaimynams puotą ir šiandieną taip pat, talkina jurbarkiečių, čia visus sukviėtė ir pavaišino. Pagerbimo pietuose dominavo jurbarkiečiai ir susispietę į būrį užtraukė jurbarkiečių "himną" — Pjaun broliukai žalią šieną. Dėkojo atsilankiusiems, s v e i kinusiems, menininkams ir kitu būdu prisidėjusiems prie šios nepaprastos iškilmės surengimo. Pagerbimas užskleistas solistams ir visiems sugiedojus Lietuva brangi...

Sukaktuvininkas kun. Antanas Sabaliauskas daugieliui pažįstamas iš savo vešlios brazdos, dažnai artimųjų tarpe vadinamas "Barzdyla", tebėra dar geros sveikatos, blaivaus proto, tebeturi didelį ir skardų balsą. Senatvės dienas leidžia savyje saleziečių vienuolyne, Bostone.

Linkime misijonieriui kunigui Antanui dar daug metų darbuotis Kristaus vynuogyne ir kartu baigti rašyti atsiminimus iš turinigo ir įvairiaspalvio gyvenimo.

MARGUČIO TRANSLIACIJA

Dėka Margučio radijo vadovo Petro Petručio, Chicago lietuviai š. m. rugpjūčio 23 ir 24 d. d. girdėjo transliaciją apie Maironį.

Ši juosta buvo transliuota Los Angeles lietuvių radijo valandėlės birželio 26 d., minint Lietuvos atgimimo dainiaus, Korp! Neo-Lithuania garbės nario, prelado Jono Mačiulio-Maironio mirties 50 metų sukaktį. Juostą suredagavo ir įvadinį žodį pasakė Vytautas Aleksandriūnas. Programoje dalyvavo žurnalistas-rašy-

tojas Bronys Raila, kompozitorius Bronius Budriūnas bei jo vedamas choras ir poetas Bernardas Brazdžionis. Garso technika Pauliaus Jasiukonio.

Ši pusvalandinė radijo programa nuskambėjo labai gražiai ir daug pasakė apie Lietuvos dainių Maironį.

PRANEŠIMAI

Operos solistės Lilijos Šukytės koncertas įvyks š. m. rugsėjo 18 d. 7 val. vak. Marijos auditorijoje (kamapas Kalifornijos g. ir Marquette Rd. Chicagoje, Ill). Akompanuoja pianistas Antanas Smetona.

Bilietai gaunami Vaznelių Gifts International prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629.

Prašome bilietus įsigyti iš anksto, nes gali pristigti. Bilietų kainos nuo 4 dol. iki 12 dol.

V. ALANTO PAGERBIMAS

Lietuvių žurnalistų sąjungos garbės nario, rašytojo, vsuomenininko Vytauto Alanto 80 metų amžiaus sukakties proga, pagerbimas įvyks š. m. rugsėjo 26 d. 3 val. po pietų, Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Programoje: akademija, sveikinimai, meninė dalis ir vakarienė su šampanu. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas ir sutiko atvykti, taip pat L. Ž. s-gos garbės narys, Bronys Raila iš Los Angeles.

Meninę dalį atliks Toronto lietuvių namų dainos vietetas.

Asmeniškai dalyvaus ir sukaktuvininkas Vytautas Alantas.

Bilietai gaunami Paramos prekyboje pas Jurgį Janušaitį ir Margutyje. Bilietų kaina 15 dol. asmeniui.

Visa lietuviškoji visuomenė prašoma dalyvauti ir bilietus įsigyti iš anksto.

Rengėjai: Lietuvių žurnalistų S-gos Centro valdyba, Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos valdyba ir Lietuvių agronomų draugijos valdyba.

PEOPLE NEEDED

TO TRAIN AS COUNSELORS TO AID OTHERS WITH DRUG OR ALCOHOL PROBLEMS. CONTACT DIANETICS CENTER 215-564-2496. (33-35)

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENIŠKAS

PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenim ir grupėm) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIU - AUTOBUSU

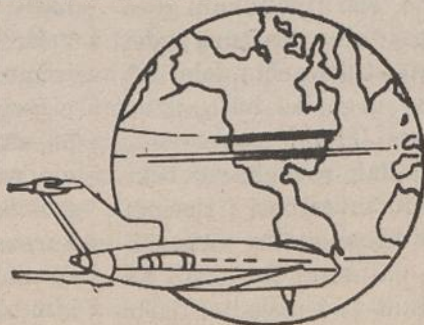
Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriauciūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Sodinam medį be šaknų

A. RINKONAS

Su didele propaganda nu-skambėjo pasirašymas su-tarties, pagal kurią įsteigia-ma lituanistinė katedra Il-linois universitete, Čikago-je. Didingai skambėjo fra-zės: pirmą kartą lietuviai užsienyje turi savo lituanis-tinę katedrą dideliame ir gero prestižo universitete; lietuviai tuo tarpu yra vie-ninteliai iš mažų emigraci-jos tautų, savo akademinę katedrą turintieji, ir pan. Visa tai kutena mūsų išdi-dumą ir prisideda prie pi-niginių atidarymo. Bet tai tuo tarpu ir viskas. Tai lyg gražūs berželiai, kuriuos nu-kirsdavome papuošti mūsų namų durims Sekminėms. Bet kas toliau?

Katedros gyvavimui už-tikrinti reikia trijų sąlygų: pinigų, profesorių-mokslin-inkų ir studentų. Ar jas turime?

Nors ir didelės sumos rei-kia, šešetos šimtų tūkstan-čių, tačiau tai, vis dėlto, yra įveikiama kliūtis. Pinigų vyresnioji karta turi. Rei-kia tik įtikinti aukotojus, kad renkama tikrai vertin-gam tikslui, kartu vengiant aukotojus erzinti vienos partijos dominavimu, ko, deja, neišvengta steigiamos katedros atžvilgiu.

Kiek blogiau yra su profesoriais - mokslininkais,

nors ir tai nėra visai ne-įveikiama kliūtis. Tiesa, ne-priklausomos Lietuvos uni-versitetų personalas yra jau beveik išmiręs. Turime dar vieną kitą buvusį asistentą, bet ir tie dėl savo brandaus amžiaus vargu ar pajėgs pilną naujos katedros stei-gimo naštą nešti. Tektų remtis viena kita naujai iš-kilusia jėga. Jie bent laiki-nai, galėtų užimti dėstytojų vietas. Prisiminkime faktą, kad, ir nepriklausomos Lie-tuvos universitetą Kaune kuriant, nemaža dėstytojų dalis buvo ne savo srities specialistai, o savanoriai mėgėjai. Prisimenu kad ir savo profesorius: M. Biržiš-ka, dėstęs senąją lietuvių li-teratūrą, iš profesijos buvo buvęs advokatas; naująją literatūrą dėstė Mykolaitis-Putinas — kunigas, psicho-logiją — Vabalas Gudaitis — buvęs agronomas. Tik vė-liau priaugo naujų docentų ir asistentų karta, pasiruo-šusių užimti profesorių vie-tas.

Blogiausia, beveik tragiš-ka būklė yra su naujai ku-riamos institucijos širdimi — studentais. Čia reikia jaunuolių, kurie būtų bai-gę gimnazijas, pakankamai mokėtų lietuvių kalbą ne tik žodžiu, bet ir raštu, ir no-

rėtų lituanistiką studijuoti kaip pagrindinį dalyką.

Pagrindinė tos tragedijos dalis yra ta, kad mūsų li-tuanistinės mokyklos, su mažomis išimtimis, nepa-ruošė gimnazijas baigiančių mokinių pakankamai mo-kančių lietuvių kalbos. Dau-gumai jų reikia ne universi-teto, o poros metų gramati-kos kurso, kad išmokyti lie-tuviškai rašyti. Tokiam mokslui nereikia jokio uni-versiteto — pakaktų viet-i-nių lietuvių kalbos kursų. Kad nebūčiau tuščiai kal-bantis, štai rašinio pavyz-dys, imtas iš vienos mokyk-los laikraščio. Rašinys ra-šytas 10-jo skyriaus moki-nio.

"Šiais 1981-82 mokslo me-tais vyresniu skyriu moki-niai ruošia šį laikraštėlį, ku-ri mes pavadinom "VĖ-JAS". Mes jį taip pavadi-nom užtai, kad senovės lai-kais žinios ir naujienos bū-davo skleidžiamos oro ban-gomis. Mes žadam išleisti keturius numerius: rudeni-ni, Kalėdini, žiemini (mi-nint Lietuvos nepriklauso-mybės šventę) ir pavasari-ni mokyklos užbaigimo pro-ga. Čia mūsų pirmasis ban-dymas ir mes atsiprašom už visas klaidas, bet mes pa-sižadame pagerėti su kiek-vienų laikraščio numerių".

Prileiskim, kad per visą Ameriką susiras bent 20 abiturientų, kurie bus lie-tuviškai išmokę iki akade-minio lygio. Kas toliau? Kiek iš jų norės pilną laiką pašvesti lituanistikai? Pilno laiko studijoms studentas paprastai pasirenka dalyką, iš kurio ateityje valgys duo-ną. Iš lituanistikos, kaip profesijos, duonos nevalgys. Nori nenori — studentas turės glausti lituanistiką prie kitų praktiškesnių mokslo sričių, kaip darė dr. J. Basanavičius, dr. V. Ku-dirka, inž. P. Vileišis ir kiti. Jiems jokio specialaus li-tuanistikos universiteto ne-reikėjo.

Viską sudėjus, kiek gi-toje steigiamoje katedroje studijuos? Gal tik vienas ki-tas turtingų tėvų vaikas, numatantis gyventi iš pali-kimo. Tuo atveju kaip gi sa-ve pateisins į katedrą sudėti šimtai tūkstančių dolerių?

Ar negeriau būtų, užuot šelpus Illinois universitetą, bent dalį surenkamų tūks-tančių investuoti į tiesiogines lituanistikos stipendijas, gal netgi iš anksto nu-matant kad mokslinį darbą parašęs absolventas gaus apmokamą darbą kurioje nors lietuviškojo gyvenimo srityje.

Tai yra praktiškas žvilgs-nis į reikalą, bet mes, deja, esame per dideli romanti-kai ir, užuot prisiauginę ažuoliukų su tvirtomis šak-nimis, bandysim sodinti berželius be šaknų. Nesun-ku įspėti, kad tokių berže-lių likimas bus toks, kokio susilaukdavo ir anie minėti

Sekminių berželiai, šven-tėms praėjus.

(Tėvynės Sargas
Nr. 2, 1982)

ROCHESTER

NETEKOME TAURAUŠ
LIETUVIO

A. A. Jonas Morkūnas

Š. m. rugpiūčio 3 d. Ro-chesteryje mirė po sunkios ir ilgos ligos Jonas Morkū-nas, palikęs giliame liūdesy žmoną Emiliją ir dvi duk-teris: Virginiją ir Eilen su šeimomis, brolių Kanadoje ir kitus gimines.

Jonas Morkūnas buvo gi-męs Baltimorėje prieš pat pirmą pasaulinį karą. Jau-nystės dienas praleido Lie-tuvoje, nes su tėvais ir bro-liu bei seserimi buvo grįžęs į Lietuvą, kur 1928 m. bai-gė Jurbarko gimnaziją ir kartu su broliu Gediminu grįžęs į Ameriką apsigyve-no Rochesteryje, kur studi-javo ekonomiką ir chemiją. Dirbo anemijos tyrimo la-boratorijoje, padėdamas dak-tarui Whillpe, kuris 1930 m. už šį darbą gavo Nobelio premiją. 1937 m. Jonas Morkūnas atidarė laidotu-vių biurą J. C. Morcan var-du. Prieš 10 metų uždarė tą biurą ir pasitraukė iš vie-šojo visuomeninio bei lietu-viško darbo.

Jonas Morkūnas buvo re-ta asmenybė. Jis buvo mal-naus būdo, paslaugus. Su-grįžęs į Ameriką, tuojau įsijungė į lietuviškas orga-nizacijas, kaip Vyčių kuopą, studentų būrelį, šv. Jur-gio parapijos chorą. Suor-ganizavo lietuvių kalbos kursus, kuriuose keletą me-tų mokė lietuvių kalbos čia gimusių lietuvių jaunimą.

Po antrojo pasaulinio ka-ro Jonas Morkūnas labai daug padėjo tremtiniais susirasti darbą, butą. Daž-nai jam tekdavo būti ver-tėju nemokantiems anglų kalbos. Daug metų jis ėjo Alto ir Balso skyriaus vice-pirmininko pareigas. Pui-kiai jis pravedavo Lietuvos nepriklausomybės ir kitus minėjimus, po kurių dažnai jis priimdavo ir vaišindavo pas save svečius amerikie-

čius bei vietas lietuvių vei-kėjus. Kviesdavo panašio-mis progomis vietas TV bei laikraščių reporterius ir pats parašydavo laiškus į amerikiečių spaudą apie bolševikų okupuotą Lietuvą. Alto, Balso ir lietuvių radi-jo klubą paremdavo stam-biomis aukomis.

Savo atsiskyrimu iš šio pasaulio jis paliko didelę spragą Rochesterio lietuvių gyvenime.

J. Jurkus

DETROIT

SĖKMINGA BALFO
ISVYKA

Rugpiūčio 22 d. dangus buvo apsiniaukęs ir visą lai-ką gsdino lietumi. Vaziuo-jant į išvyką vienas kitas vandens lašas ant automobi-lio lango užkrisdavo, bet nuo didesnio lietaus vis bu-vo susilaikoma. Ir taip, maždaug, per visą dieną. Nežiūrint ir tokio oro į su-rengtą Balso 76 skyriaus iš-vyką, Onos ir Česio šadeikų sodyboje, privažiavo virš 120 žmonių ir pati išvyka skaitoma pasisekusi.

Šeiminkės, Onai šadei-kienei vadovaujant, svečius vaišino skaniais lietuviškais valgiais, pyragais ir kava, o broliai Jonas ir Stasys Bart-kai stipresniais gėrimais. Dovanų stalui dovanas pri-iminėjo Romas Macionis, maistui gauti bilietukus pardavinėjo Vladas Staškus. Dovanų paskirstymą pravedė Alfonsas Juška, tal-kininkaujant Irenai Lauri-navičienei ir Lidijai Mingė-lienei. Buvo išdalintos 29 įvairios dovanos. Išdalinus dovanas Balso 76 skyriaus pirmininkas Alfonsas Juška visiems atvykusiems į iš-vyką, padėjo, primindamas, kad nors šiandieną ir blogas oras, bet žmonių at-vyko užtektinai ir jie visi savo atsilankymu parėmė Balfą.

TAUTOS ŠVENTĖ

Albertas Misiūnas rugsė-jo 5 d. Tautos šventės mi-nėjime šv. Antano parapi-joje skaitys paskaitą, o 4 sesutės Stankūnaitės iš Ka-nados atliks meninę dalį.

AUKA DIRVAI

St. Butkaus šaulių kuopa, įvertindama gerą informa-ciją, paskyrė laikraščiu Dirvai 20 dol. ir per ben-dradarį A. Grinių prisiunt-tė. Ačiū.

A. Grinius

Skaitykite ir platinkite
DIRVĄ

WANTED JOURNEYMAN
TOOL OR DIE MAKERS
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. quali-fied min. 8 yrs. exp. required. excel-lent pay and benefits. Must be willing to relocate. Send resume to Superior Metal Products, 999 W. Grand Ave., Lima, OH. 45801. ATT: Personnel Directors or contact at 419-228-1145 between 8 AM and 3 PM. Tues. through Thurs. (14-38)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS

PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

40 East 49th Street (Corner of Madison Ave.)

NEW YORK, N. Y. 10017

Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Apple-Valley, Minn. 55124	72 County Road No. 42	612-432-3939
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N. J. 07601	112 Main St.	201-342-9110
Irvington, N. J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	1839 Park St.	203-232-6600
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Montebello, Ca. 90610	1800 W. Beverly Blvd.	213-727-0884
Miami Beach, Flo. 33139	1352 Washington Ave.	305-532-7026
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N. J. 07106	398 Sanford Ave.	373-8783
New York, N. Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N. Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	756-1668
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos žinios

Isteigtas ALT S-gos naujas skyrius Floridoje. Sąjungos valdybos įgaliotas Juozas Žvynys sėkmingai atliko visus parengiamuosius darbus ir steigiamojo susirinkimo sušaukimą. Reiškama padėka jam ir jo talkininkams-ems. Skyrius apjungia St. Petersburg Beach, St. Petersburg ir jų aplinkumoje gyvenančius buv. kituose skyriuose narius ir naujai atėjusius. Steigiamajame susirinkime dalyvavo Sąjungos pirminkas Vaclovas Mažeika.

Skyriaus valdybą sudaro: Juozas Žvynys — pirmininkas, valdybos nariai: Bronė Miklienė, Antanas Gudonis, Aldona Krulikienė ir Aloyzas Jančys.

Lietuvių Enciklopedijos XXXVII tomo reikalai. Dr. Algirdas Budreckis, Sąjungos valdybos pakviestas, maloniai sutiko talkinti LE redakcijai, parengiant tautinės srovės žmonių bei įvykių apybraižas LE XXXVII tomui. Dr. A. Budreckio įpareigojimas atliktas su LE leidėjo, mūsų sąjungos nario, J. Kapočiaus sutikimu. Sąjungos nariai prašomi visais LE turinio reikalais susižinoti per dr. A. Budreckį. Jo adresas: 147 Clay Street, Quincy, Ma. 02170.

Ta pačia proga, primename, kad patys nariai užsakyti LE naująjį XXXVII tomą ir paakintų savo pažįstamus tai padaryti, jei iki šiol to nepadarė..

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio apimtis ir vadovybė. Derinant ALTS ir LTS veiklą, 1960 m. sutarti nuostatai, galioja ir šiandien. Pagal juos LTS padarytas federaciniu junginiu visame pasaulyje gyvenantiems šio sąjūdžio nariams. LTS atstovauja tautininkus Vyriausiajame Lietuvos Išlaisvinimo Komite. Į LTS Valdybą ALTS Valdyba yra delegavusi šiuos narius: Eugenijų Bartkų, Teodorą Blinstrubą, Praną Kašiubą, Vaclovą Mažeiką ir Algį Sperauską.

Lietuvių Tautinis Sąjūdis į Vliko tarybą atstovu paskyrė Vaclovą Mažeiką, an-

Buv. Lino Staškūnų motelio vietoje Juno Beach, Floridoje, netrukus išaugs didžiulis daugiaaukštis pastatas Plandome South, kurio apartamentai jau dabar pardavinėjami nuo \$335,000 iki \$1,150,000. Šios firmos sales representative yra Raimundas Staškūnas, Lino Staškūno sūnus. J. Garlos nuotr.

Skaitytojų nuomonės ir pastabos

Nuideologintoji bendruomenė

Stebint lietuviškosios tremtinių bendruomenės nuotaikas pastebime savojoje spaudoje pasirodančius svarstymus apie "... politiniai sąmoningą pliuralistinę visuomenę..." versus "... nuideologintą, beidėjinę lietuvių susigrupavimą..." (Turbūt, L. Bendruomenė?, žiūrint Varpininkų-Liaudininkų nutarimus, DIRVA nr. 32). Mano manymų, tai gana žiauri kontraversija gal ir neturinti logiško pagrindo.

trininku — Teodorą Blinstrubą.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga yra viena pagrindinių keturių organizacijų, Altos steigėjų. Šiuo metu ALT S-gos atstovai Amerikos Lietuvių Tarybos direktoriato yra: Vytautas Abraitis, Eugenijus Bartkus, Teodoras Blinstrubas, Petras Buchas, Pranas Kašiuba, Aleksas Laikūnas ir Jonas Valkiūnas. Altos valdyboje yra Teodoras Blinstrubas ir Petras Buchas, išdo globėjus — Vytautas Abraitis.

Filmą Prezidentas Smetona, daugelis ALT S-gos skyrių buvo iš Sąjungos valdybos pasiskolinę ir jį demonstravo nariams ir visuomenei. Šiuo metu filmas yra Chicagoje. Norintieji jį pasiskolinti prašomi kreiptis į Sąjungos vicepirmininką Mečį A. Šimkų, 4224 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632. Galima su juo susižinoti telefonu, priešpietinėm valandom skambinant į įstaigą: (312) 254-7450 arba popietinėm valandom į namus (312) 927-2046.

Paėmus išeities tašką prielaida, kad mums, daugiau ar mažiau, yra žinomos pagrindinės mūsų pasaulio politinės ideologijos, k. a.: komunizmas, socializmas, fašizmas ir kt., su prie jų prisegtomis galūnėmis ar priešdėliais, k. a.: nacional - socializmas, social - demokratija, krikščioniškoji demokratija ir pan., vis dėl to turėtume konstatuoti, kad šitokių ideologijų praktiškoji veikla dirva esanti valstybė. Tik esant suverenitetui mes galime kalbėti apie šių ideologijų praktišką pritaikymą valstybės gyvenime: komūną-komunistinėje ideologijoje, dalinį (sąsims, sunkiosios pramonės, komunikacijos, bankų) nacionalizavimą — socialistinėje sistemoje, ar visų valstybinių galių ir turtų sekvestravimą — fašistinėje sistemoje-diktatūroje. Lietuviškųjų politinių partijų tęstinumą remdami mūsų politikai vadovauja veiksniai (VLIKas, ALTa) vado-

vaujasi prielaida, kad Lietuva kelsis europėjinių valstybių horizonte, kurios esančios politiškai susitvarkiusios politinių partijų ideologijų sistema. Mums, be abejo, reikės jų paramos. Ergo — puoselėdami politines partijas, turėsime draugų. Pamištame gi, kad senoji Europa yra neoficiali suvereninių valstybių sąjunga, turinčių savo šaknis — užnugarį suvereninės valstybės dirvoje. O kur gi mūsų užnugarys? Ar galėsime mes išlaikyti savąsias partijas ateinančių, tuo neusuinteresuotų, kartų jėgomis, ypač tokioje Amerikoje, kur dviejų partijų sistema (su daugybe šakų) apima visų politinių ideologijų (jeigu tokiu būtų) piliečius? Šitą mintį kelia jau praeitin einanti mūsų vyresnioji kartą, kuri jau nebėgi "atsiplėšti" nuo jaunystėje pamėgto žaidimo, nors žaisti darosi vis sunkiau. O kad taip kada, išėję iš savo vienminčių rate-

lio, nueitume pas jaunuosius padiskutuoti. Manau, kad labai apsigalvotume.

Jaunoji atžala, sakysime jau mūsų vaikaičiai, labai jau gerbtini, jeigu jie dar kalba lietuviškai, o jeigu yra dar kieno nors (tėvų, mokyklų ar organizacijų) išamoningi būti lietuviais — tai jau pasisekimo viršūnė. Tai būtų ir viskas, ką mes galėtume atsiekti. Ateities lietuviai, manau, nebeturės jokių partinių ambicijų ar ideologinių kontroversijų ir daugumas jų gal ir neras reikalo grįžti, ar bent apilankyti, atgimusios Lietuvos. (Gal aš ir klystu).

O, kaip mes, senoji karta, laukėme tos aušros! Paimkite mūsų, tremtinių, laikus stovyklose: kiek ten priplauota, pribraižyta atsikuriančios Lietuvos vaizdų ir planų! Kokia graži turėsianti būti ateities Lietuva randame vėl viename iš pastraipų Varpininkų-Liaudininkų nutarimuose: "... Mūsų vizijoje naujoji nepriklausoma Lietuva bus kraštas, kur nebus nei dvasinės sprespaudos nei medžiaginio skurdo (sic!), kur valdžia bus žmonių renkama, visi piliečiai lygiateisiai ir niekas nebus išskiriamas dėl pasaulėžiūros ar politinių pažiūrų ar tautybės... (O kaip su komunistais, anarchistais, totalitarinių užmačių laisvais žmonėmis — žinoma, prieš suimant?..). Gera, kad nutarimų autoriai tai pavadino "vizija", gal geriau būtų utopija, nes ir skamba panašiai, kaip M. L. King" "...I have a Dream...".

Gaila, bet ir naujojoje Lietuvoje bus valdantieji ir valdomieji, bus vėl seimai, muštynės, nesutarimai ir t. t., nes "rojų" žemėje, sakosi, sukūrė tik komunistai. Dėl medžiaginio skurdo reikės jau labai glaustis prie kaimynų, nes išnaikinus Lietuvos miškus ir nualinus dirvonus, neturint nei anglių nei alyvos nei geležies rūdos, reikės labai jau sekti pasaulinę konjunktūrą ir galimybes pragyventi.

(Nukelta į 12 psl.)

Solistės Lilijos Šukytės koncerto proga Lietuvių Fondo vadovai buvo sušaukę spaudos darbuotojų konferenciją. Iš kairės: M. Rėmienė, J. Janušaitis, J. Vilutis, M. Valiukėnas, P. Petrutis, B. Brazdžionis, A. Juodvalkis, J. Šlajus, A. Bagdonas ir St. Juškėnas. (Trūksta kun. J. Prunskio). Koncertas įvyks rugsėjo 18 d. Marijos auditorijoje. P. Malėtos nuotr.

A. A.

DR. TADUI DAUGIRDUI

Lietuvoje mirus, jo brolių, mūsų mielą draugą, KRISTUPĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Birutė ir Gediminas
Biskiai
Meilutė ir Kęstutis
Biskiai
Vincentina ir Jonas
Jurkūnai

A. A.

Fil. v. s. BIRUTEI JUODIKIENEI

iškeliauvus į amžinuosius namus, vyrui inž. ALFAI JUODIKIUI, dukrai RŪTAI ir kitiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą ir drauge liūdime

Irena, Eugenijus, Vytenis
ir Regina Vilkai,
Alma ir Rimantas Stočkai,
Elena ir Petras Starevičiai
Grazina Miceikienė

A. A.

BIRUTEI JUODIKIENEI

mirus, liūdintiems ALFAI ir RŪTAI JUODIKIAMS, ALGIUI, IRENAI ir šeimai GEDRIAMS, užuojautą reiškia

Eglė, Vytas ir šeima
Mulioliai
Ingrida, Kęstutis ir Venta
Civinskai
Leokadija ir Vytautas
Civinskai

Brangiai jaunystės draugei

A. A.

BIRUTEI JUODIKIENEI

amžinybėn išėjus, vyrą ALFĄ, dukrą RŪTĄ ir brolių ALGI GEDRĮ su šeima užjaučiame ir liūdime kartu

Genovaitė ir Kazys Trečiokai

Nuideologintoji bendruomenė...

(Atkelta iš 11 psl.)

Kalbant apie ideologiją, patiems neprasigalvojant, galėtume remtis mūsų visų gerbiamo prof. St. Šalkauskio aptarimais: "... Ideologija — organinga idėjų sistema, charakterizuojanti vieną kurią pasaulėžvalgą ar nustatanti praktinę žmogaus gyvenimo bei veikimo liniją..." "... Ideologija — bendrųjų principų konkretizavimas atitinkamam momentui..." "... Ideologija — tai žodis visuomeninių kolektyvų programiniams siekimams aptarti..." (Lietuvių Enckl. VIII. psl. 367).

Griždami prie tremtinių bendruomenės principų ir idėjų, galėtume tik pacituoti chartą: 1. Jungti viso pasaulio lietuvius, 2. Remti ir skatinti liet. kultūros darbą ir 3. Rūpintis lietuvių bės išlaikymu (L. E. XV., 427 psl.).

Ar tai visa jau nesudarytų L. B-nės ideologijos? Man rodosi, kad ji pilnai kvalifikuoja prof. St. Šalkauskio ideologijos aptarimams nes: sudaro idėjų sistemą, nustato praktinę veikimo liniją, konkretizuoja principus atitinkamam momentui ir reprezentuoja visuomeninį kolektyvą programiniams siekimams aptarti. Ko dar iš jos norėtume? Žinoma, tai nebūtų vienos pasaulėžvalgos organizacija. Jeigu mums būtų pavykę sukurti bendromis pajėgomis tokią vienalytinę ir tokių gražių ir prasmingų tikslų turinčią organizaciją, tai ir jos, manau, beideologiškumas nebūtų diskutuojamas. Tie gi, kurie nuo jos atsiskyrė (nesakyčiau, kad neturėdami principų) bando darodyti jos beprasmiškumą, siūlydami dar beprasmiškesnį pakaitalą. J. R.

NATIONWIDE INSURANCE
Nationwide is on your side

APDRAUDOS reikalais geriausius patarimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONUI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 461-3500.

• PERKANT IR PARODUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

VINCENT JUODVALKIS

Certified Public Accountant

Visi sąskaitų darbai
Valstybiniai ir kiti mokesčiai
Dokumentų notarizavimas

Reid, Hughes & Webb, Inc

7327 Reseda Blvd.
RESEDA, CA 91335
Tel. 344-0283

A. A.

ONAI GREIMIENEI

staigiai mirus, jos vyrą ALGIRDĄ-JULIŲ ir dukrą ADĄ giliai užjaučiame

Stella ir Vytautas
Abraičiai

Brangiai sesutei

MARIJAI CIVINSKIENEI

mirus, liūdesy likusį brolių JONĄ ŠVEDĄ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

A.L.T. S-gos Elizabeth skyriaus
valdyba ir nariai

Mylimam sūnui

DR. ANTANUI R. PUSTELNIKUI

mirus, jo tėvams dr. ANTANUI ir GENOVAITEI PUSTELNIKAMS, žmonai, dukroms ir kitiems artimiesiems užuojautą reiškia

Eleonora ir Mečys
Valiukėnai

A. + A.

BIRUTEI JUODIKIENEI

mirus, jos vyrui ALFAI, dukrai RŪTAI ir broliui ALGIUI GEDRIUI su šeima reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Alė ir Pranas Skirmantai
Janė ir Edvardas Šišai
Glendale, California

Netekus brangios Gražinietės

A. A.

v. s. BIRUTĖS JUODIKIENĖS,

ilgametės Palangos tunto darbuotojos, skausmo valandoje jungiamės ir seseriškai užjaučiame jos vyrą p. A. JUODIKI, dukrą RŪTĄ, gimines ir artimuosius

Kun. Gražinos Vyr. Skaucių Būrelis
Los Angeles, California

Susitikimas su VIRGIL E. BROWN kandidatu į Ohio valstijos sekretorius

Aurelija Balašaitienė

S.m. rugpiūčio 25 dienos vakare, Nijolės ir Algio Rukšėnų namuose, susirinko politiniais klausimais besidominčių lietuvių būrys artimiau susipažinti ir pasikalbėti su dabartiniu Cuyahoga apskrities komisijonierium Virgil E. Brown, kuris šių metų rudeni kandidatuoja į Ohio Valstijos Sekretoriaus postą. Svečių tarpe matėsi įvairaus amžiaus lietuvių balsuotojų, įvairių profesijų asmenų. Prie jaukaus vaišių stalo mezgėsi pokalbiai, o V.E Brown su ponio pasirodžius, buvo išklausyta jo trumpa kalba po grynų dangumi Rukšėnų sodelyje.

Komisijonieriaus administracinis padėjėjas Algis Rukšėnas, mūsų visuomenei gerai pažįstamas kaip žurnalistas ir knygos apie Simą Kudirką anglų kalba autorius (Day of Shame), pristatė svečią kaip asmenį jautrų etninių grupių reikalams, puikiai susipažinusi su apskrities gyvenimo problemomis ir turinti galimybių rinkimus laimėti, kaip tai patirta iš prarastų gyventojų apklausinėjimo. 'Tai populiarus žmogus, Cuyahogos apskrityje paspaudęs beveik kiekvieną ištęstą ranką. Tačiau Ohio valstijos plotmėje tai vargiai bus beįmanoma' - jukavo Algis Rukšėnas.

Virgil E. Brown savo kalba pradėjo juokaudamas, kad 'jei Algis lydės mane ir toliau mano politinėje karjeroje, tai aš išmoksiu lietuviškai'. Trumpai apibūdinęs valstybės sekretoriaus pareigas, jis priminė dalyvaujančius politiniame gyvenime, kaip rinktas asmuo, jau virš 16 metų. Savo pasisekimo didelę dalį jis priskiria savo žmonai su giliu dėkingumu, kuri jį skatinusi, rėmusi ir palaikiusi, pati politiniu gyvenimu domėjusis dar prieš jam pačiam į jį įsitraukiant. Virgil E. Brown kreipėsi į lietuvių visuomenės atstovus, pra-

šydamas jo kandidatūrą visokeriopai remti. Jis pabrėžė, kad dažnokai rinkimus laimi ne tiek kvalifikuotas, kiek pinigingas kandidatas.

Trumpai oficialiai daliai pasibaigus, turėjau progą su kandidatu asmeniškai pasikalbėti. 1966 metais jam nepavyko rinkimai į valstijos atstovus (State representative), tačiau jau sekančiais metais jis buvo išrinktas į Clevelando miesto tarybą, kurioje išbuvo tris kadencijas, iki 1972 metų. Po to, iki 1979 metų ėjo Rinkimų tarybos direktoriaus pareigas (Director of Board of Elec-

Lurtissia Brown atšvenčia savo gimimo dieną priėmimo savo vyro Virgil E. Brown, kuris kandidatuoja į Ohio valstybės sekretoriaus postą. Iš kairės: Algis Rukšėnas, p. L. Brown, komisijonierius Brown, kun. Gediminas Kijauskas, S.J. ir Nijolė Rukšėnienė.

Paul V. Beck nuotr.

Komisijonierius Virgil E. Brown, sveikinas su svečiais jam suruoštame priėmime p. p. Algio ir Nijolės Rukšėnų namuose.

Paul V. Beck nuotr.

tions), kuriose igijo reikiama patyrimą, duodanti svarias kvalifikacijas kandidatuoti į Valstybės sekretoriaus postą. Cuyahogos rinkimų taryba yra didžiausia Ohio valstijoje.

1979 metais jis buvo didelė balsų dauguma išrinktas į apskrities komisijonieriaus postą, kuriame dvejus metus buvo

savo kolegų-komisijonierių pirmininku. Komisijonieriaus pareigas Virgil E. Brown eina ir šiandien, tačiau igitas patyrimas ir noras galimai plačiau savo patyrimą ir kvalifikacijas panaudoti didesnėje plotmėje, jį skatina siekti valstijos sekretoriaus posto.

To posto atsakomybė ir pa-

reigos yra ne visiems balsuotojams žinomos. Visų pirma, valstijos sekretorius yra vyriausias rinkimų proceso viršininkas, kuris padaro galutinį sprendimą, rinkimų metu susidarius dviejų kandidatų lygiu balsų skaičiui; jis oficialiai tvirtina rinkimų davinius ir aprobuoja rinkimų proceso metodus, balsavimo mašinas ir t.t., prieš jas naudojant rinkimų metu. Salio to, jo atsakomybėje randasi bendrovių inkorporavimo priežiūra ir visa bendrovių teisės patarėjams reikalinga medžiaga bei informacija. Jis taip pat tvarko ir prižiūri bendrovių ženklų (trade mark) kodeksą. Sekretoriaus įstaiga turi didžiulį svarbių dokumentų centrą, kurio priežiūroje yra Ohio valstijos konstitucija ir visi įstatymai.

Apibūdinęs valstijos sekretoriaus postą, Virgil E. Brown pareiškė giliai supranta etninių grupių kovą už laisvę, kuri esanti savotiškai panaši į juodosios rasės kovą už teises.

Pats užaugęs mišriame rajone, kai dar nebuvo aiškių rasinių skirtumų - o visi žaidė, mokėsi, dirbo ir kovojo už kasdieninį būvį drauge - jis yra ne tik užsigrūdinęs savo siekimuose, bet ir jaučia didelę pagarbą asmeninei iniciatyvai. Augęs skaitlingoje, neturtingoje šeimoje, savo tėvo buvo iškveptas būti savarankišku ir gyvenime verstis pačiam. 'Aš esu įsitikinęs, kad individo orumas reikalauja išnaudoti kiekvieną galimybę ir progą, kad būtų nepriklausomas ir savitovus. Ir tai jis turi daryti, sukaupęs visus savo išteklius' - toliau kalbėjo komisijonierius.

Siltai kalbėdamas apie savo žmoną Lurtissią, jis paminėjo savo sūnų ir dukrą, abu baigusius aukštuosius mokslus. Sūnus, baigęs Case Western Reserve Universitetą studijavo teisę Marshall teisės kolegijoje, o dabartiniu metu, drauge su motina, turi savo draudimo įstaigą.

Virgil E. Brown sudaro ramios, išlaikytos ir rimtos asmenybės išpūdį. Sunku jame surasti tipingo politinio kandidato pigių brojų: pažiūros

gan konservatyvios, išreiškiamos santūriai, preciziškai ir itin kiningai. Jis kukliai prisipažino, kad visą gyvenimą turėjęs laimės draugauti su žmonėmis, lengvai prie kitų priedamas, jaučiantis kitų žmonių nuotaikas ir nusiteikimus.

Tik lietuviai moka tokius skanėstus pagaminti - su pasigardžiavimu kalbėjo komisijonierius, baigdamas lietuviško torto gabalėlį. Jo asmeninis fotografas sukosi aplink, blykčiojo šviesos lemputės. Ponios Brown gimtadienio tortas, papuoštas žvakutėmis, kurių nebuvo niekam leista suskaičiuoti, turėjo didelį pasisekimą.

Pokalbiui baigiantis, Virgil E. Brown maloniai padėjo už jam skirtą dėmesį. Svečiai skirstėsi dėkodami pobūvio šeiminkams, išsinešdami malonius išpūdžius.

Balsuotojams, kurie yra pasiryžę remti Virgil E. Brown kandidatūrą, svarbu žinoti, kad jo oponentas lapkričio rinkimuose taip pat turėtų pačią pavardę, tačiau jo vardas yra Sherrod Brown.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

Dalis svečių p.p. Rukšėnų namuose klausosi komisijonieriaus Virgil E. Brown pristatymą apie savo kandidatūrą į Ohio Secretary of State postą.

J. Garlos nuotr.

FILATELIJA

Nr.8

Antanas Bernotas

JAV rugpjūčio 2 d. išleido 20 centų pašto ženklą žymiam beisbolo žaidėjui Jackie Robinson pagerbti.

Jackie Robinson (1919-1972) gimė Cairo, Georgia valstijoje. Vėliau jo šeima persikėlė į Kaliforniją, kur ir Jackie lankė mokyklas ir Los Angeles universitetą. Jis visur pasižymėjo sporte, žaizdamas beisbolą, krepšinį, futbolą ir lauko sportą. Vėliau jis žaidė Kansas City, Montrealio ir ilgiausiai Brooklyn Dodgers beisbolo komandose. 1956 m. pasitraukė į poilsį. 1962 m. buvo pakeltas į Baseball Hall of Fame garbę.

AUSTRIJA išleido 3 šilingų pašto ženklą kompozitoriaus Joseph Haydno 250 metų gimimo ir jo laikų parodos proga.

Franz Joseph Haydn (1732-1809) gimė Austrijos sostinėje Vienoje. Pirmąsias muzikos pamokas gavo pas savo giminaitį jau 1738 m. Nuo 1740 m. dainavo garsiajame Vienos berniukų chore. Vėliau vertėsi menkai apmokamomis muzikos pamokomis. Nuo 1754 m. gilino muzikos žinias pas žinomus vienos muzikos mokytojus. Tačiau tikrosios jo kūrybos dienos prasidėjo, kada jis 1761 m. buvo pakviestas vicekapelmeisteriu (vėliau ir kapelmeisteriu) į kunigaikščio Esterhazy dvarą Eisenstadte, kur išbuvo iki 1790 m. 1781 m. susipažino su garsiuoju

kompozitorium Mozartu ir ta draugystė turėjo didelės įtakos vienas kitam. 1791 m. du kartus lankėsi Londone ir Oxforde, kur dirigavo ir buvo labai pagerbtas. Parašė kelis šimtus kūrinių styginiams instrumentams ir fortepijonui: kvartetų, simfonijų, uvertiūrų, operų, oratorių, mišių etc. Tikrasis jo kūrinių skaičius nežinomas.

V. BERLYNAS išleido 40 pfenigų pašto ženklą žinomam vokiečių skulptoriui Georg Kolbe pagerbti. Pašto ženkle parodyta šokėjo Nižinskio statula, daryta 1914 metais.

Georg Kolbe (1877-1947) gimė Waldheime, Saksonijoje. Meno mokėsi Dresdene akademijoje ir Romoje. Jo kūriniams didelės įtakos turėjo antikinė graikų skulptūra. Kelis kartus lankėsi ir dirbo Paryžiuje pas garsųjį skulptorių Auguste Rodin. Jo statulos pasižymi plačiais mostais ir gyvu judesiu. Jo kūrinių turi Miuncheno, Hamburgo, Vienos, Romos, Detroito ir Chicagos muziejai.

ITALIJA išleido seriją pašto ženklų su viduramžių laikų pilimis. Čia dedame 150 lirų pašto ženklą su Miramare pilimi prie Triesto.

Miramare pilis buvo pastatyta tarp 1508 ir 1680 m. ant aukštų pakrantės uolų. Pats Triesto miestas ir uostas randasi prie to paties vardo įlankos, šiaurinėje Adrijos jūros pusėje. Kitoje įlankos pusėje yra kitas labai žinomas Italijos mies-

tas Venecija. Triestas labai senas miestas su labai marga praeitimi. Miestą pastatė romėnai, vėliau jis perėjo Venecijos žinion. Nuo 1382 m. šioje teritorijoje įsigalėjo Austrija. 1719 m. Austrijos imperatorius Karolis VI Triestą paskelbė laisvuju uostu. Per jį ėjo didesnė Dunojaus baseino prekybos dalis. Triestas su mažomis išimtimis pasiliko Austrijos valdžioje iki I Pasaulinio karo pabaigos, kada jį užėmė italai. Rapallo taikos sutartimi 1920 m. Italija gavo didesnę Triesto teritorijos dalį. II Pasaulinio karo metu buvo užimta vokiečių. 1945 m. teritorija buvo padalinta tarp Vakarų sąjungininkų (Zona A) ir Jugoslavijos (Zona B). 1954 m. zonos buvo panaikintos: Italija gavo šiaurinę dalį su Triesto miestu ir uostu, Jugoslavija — pietinę dalį. Trieste gyvena apie 300 tūkstančių gyventojų.

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

MATAS & TURNER REALTY

501 E. 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — G.R.I. — BROKER

DALIA KASULAITIS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
VYTAS MATAS — teisinis patarėjas.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Superior Savings ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5 1/4% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiamo stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

KONKURSAS MOKINIŲ SKAIČIUI PADIDINTI

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba savo posėdyje, kuris įvyko 1982 m. rugpiūčio mėn. 21 d., dar kartą susirūpinę svarstė mokinių skaičiaus mažėjimą lietuvių šeštadieninėse mokyklose. Tame posėdyje aptarė galimas priemones šiai padėčiai pagerinti ir skelbia konkursą mokinių skaičiui padidinti, vadovaujantis šiomis gairėmis:

1. Šių 1982-83 mokslo metų mokinių skaičius bus palyginamas su pereinamųjų mokslo metų mokinių skaičiumi.
2. Už kiekvieną padidintą mokinių šeštadieninę mokykla gauna 3 taškus.
3. Už kiekvieną padidintą mokinių skaičiaus procentą mokykla gauna 1 tašką.
4. Trys daugiausiai taškų surinkusios mokyklos gauna šias premijas:
 - a) pirmoji — 500 dol.
 - b) antroji — 300 dol.
 - c) trečioji — 200 dol.
5. Be to, skiriamos trys asmeniškios premijos:

ŠEŠTADIENĮ, RUGSĖJO MĖN. 18 D. 7:30 VAL. VAK.

1981-82 MOKSLO METŲ 14-TASIS

ABITURIENTŲ PAGERBIMO

BALIUS

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMUOSE.

Programoje jaunųjų talentų pasirodymas, vakarienė su gėrimų priedais, šokiai grojant MAČIO orkestrui.

Bilietai kaina \$15.00 asmeniui, jaunimui \$10.00. Stalus po 10 ar pavieniai užsisakyti pas: Mirgą Bankaitę 333-3780, dr. A. Butkų 932-9944, J. Mikonį 531-2190 ar 481-6900, K. Žiedonį 944-8058.

Rengia JAUNIMO KOMITETAS ir JAV LB OHIO APYG. VALDYBA

a) pirmoji — daugiausiai savo draugų, kurie dar nelankė šeštadieninės mokyklos, atvedę mokinius gauna 100 dol.

b) antrasis — 75 dol.
c) trečiasis — 50 dol.

6. Šis konkursas baigiasi 1982 m. rugsėjo mėn. 30 d.

7. Mokyklų vedėjai iki 1982 m. spalio mėn. 10 d. pasiunčia davinius JAV LB švietimo tarybos pirm. adresu: Juozas Plačas, 3206 W. 65 Place, Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 476-5381.

8. Atsiųstais daviniais remiantis bus skiriamos pre-

mijos dar šios JAV LB Krašto valdybos kadencijos metu.

PRADEDA MOKSLO METUS

Clevelando šv. Kazimiero lituanistinė mokykla pradeda mokslo metus rugsėjo 11 d. 9 val. ryto. Nemokančius lietuviškai ir vaikų darželio mokinius registruoti prašome pas J. Vyšnionį telef. 944-5118 iki rugpiūčio 31 d.

• Parduodamas automobilis, 1975 m. Ford Sedan. Gerame stovyje. Prašo 1800 dol. Skambinti 531-7059.

• Neringos ir Pilėnų tūntų rugpiūčio 20-22 savaitgalio išvykoje, Belden amerikiečių skautų stovyklavietėje, stovyklavo 30 paukštyčių, vilkiukų, skaučių skautų.

Rugsėjo 13 d., pirmadienį, 7 val. vak. Neringos ir Pilėnų tūntai pradeda darbo metus, susirinkdami suiegon Dievo Motinos parapijos svetainėje. Kviečiami visi besidomintieji skautys.

• Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė įvyks rugsėjo 5 d. 1 val. po pietų prie ežero lakeshore Blvd., Landseer gatvės. Tai paskutinė šiais metais, galėsit pasigrožėti gražia gamta, pasisotinti skaniais valgiais ir gėrimais. Lauksim visų atvykstant jaunų ir suaugusių.

Valdyba
(33-34)

• Iš renginio Stasio Santvaro pagerbimui turėta pelno \$115.00, kuriuos komitetas paskirstė sekančiai: \$10.00 Dirvai, \$10.00 — Mūsų žingsniams, \$10.00 — Lietuviškai Radijo Vlandėlei ir \$85.00 — Stasio Santvaro poezijos rinkinio — Septyni Miestai — išleidimui.

IDOMI ĮSKYLA

Šių metų rugsėjo mėn. 11 d. 1-ma val. po pietų šv. Kazimiero mokyklos darbo metų atidarymo proga atšvęsti, tėvų komitetas, kviečia visus mokyklos mokytojus, mokinius ir rėmėjus drauge dalyvauti išvykoje "Good-time" laivu. Laivas išplauks lygiai 1-mą val. iš 9-tos gatvės prieplaukos. Dėl smulkesnės informacijos prašom skambinti telef. 531-0284 arba 531-8413. Kviečiame visus pabendrauti su mūsų jaunimu.

Tėvų Komitetas

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

CLEVELANDO PARENGIMAI

• RUGSĖJO 5 D. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė prie ežero Landseer gatvės gale.

• RUGSĖJO 11 D. Šv. Jurgio parapijos koncertas ir balius parapijos salėje.

• RUGSĖJO 12 D. Šv. Jurgio parapijoje Šilinės šventė. Specialios pamaldos ir procesija prie Dievo Motinos grotos parapijos sode.

• RUGSĖJO 18 D. Abiturientų balius, Lietuvių Namuose. Rengia LB Ohio Apygarda.

• RUGSĖJO 19 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos metų atidarymo popietė 12 val. D.M.N.P. parapijos salėje. Programoje Udrių šeima.

• RUGSĖJO 25 D. Vasarą palydint — Neringos skaučių tūnto balius Lietuvių Namuose.

• SPALIO 2 D. Pabaltiečių vakaras. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

• SPALIO 3 D. Lietuvių Namuose Balfo 145 skyriaus vajeaus atidarymo popietė su menine programa.

• SPALIO 3 D. Šv. Pranciškaus 800 m. gimimo sukakties minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje. Paskaita ir meninė programa.

• SPALIO 9-10 D. Vidurio Rajono skautų vadovų-vių sąskrydis Clevelande.

• SPALIO 10 D. 4 val. p. p. Lietuvių Namuose Aurėlijos Balašaitienės novelių rinkinio "Susitikimas pamary" pristatymas visuomenei Rengia Clevelando skautininkių draugovė.

• SPALIO 16 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas — balius.

• SPALIO 23 D. Clevelando šaulių šaudymo užbaigtuvės Lietuvių Namuose su menine programa. Globoja Žalgirio šaulių kuopa.

• SPALIO 24 D., 4 val. popiet — Atstatyto Laisvės paminklo šventinimas ir simfoninis koncertas su Clevelando Filharmonijos orkestru. Rengia Dievo Motinos parapija.

• LAPKRIČIO 13 D. Jaunųjų talentų muzikos konkursas. Rengia LB Kultūros taryba Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• LAPKRIČIO 14 D. Šv. Jurgio parapijos rudens minifestivalis parapijos salėje.

• LAPKRIČIO 20 D. Karuomenės šventės minėjimas ir balius Lietuvių namuose. Rengia L.K.V.S. Ramovė

• GRUODŽIO 19 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

1983 m.

• VASARIO 13 D. Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba.

• KOVO 19-20 D. Grandinėlių trisdešimtmečio šventė Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• KOVO 20 D. Grandinėlių trisdešimtmečio šventė.

• GEGUŽĖS 14-15 D. Skaučių Židinio parengimas.

VISI MALONIAI KVIEČIAMI Į ŠV. JURGIO
LIETUVIŲ PARAPIJOS METINĮ

KONCERTĄ-BALIŲ

š. m. rugsėjo 11 d., šeštadienį, 7 val. vakare
parapijos salėje

MININT TAUTOS ŠVENTĘ PROGRAMĄ IŠPILDYS
CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS
vadovaujamas Ryto Babicko.

Skani vakarienė, baras, loterija, šokiai, gros MAČIO orkestras. Automobilai bus policijos saugomi.

Bilietai: suaugusiems — \$10, jaunimui \$6. Stalus po 10 asmenų ar atskirus bilietus rezervuoti prašome skambinti Aušrai Babickienei 531-9329 ar Valerijai Spirikaitienei 481-1148.

Rengia PARAPIJOS TARYBA

AMBER STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,

CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

Galerijoje rasite didelį pasirinkimą sekančių menininkų tapybos ir grafikos kūrinių:

• Ignas	• Leach	• Žumbakienė
• Kezys	• Palubinskiene	• Zulik
• Rimas	• Petrikonis	• Nackowitz
• Hicks		

Galerija atidaryta pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 6 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais nuo 12 iki 9 val. vak. ir šeštadieniais nuo 10 iki 6 val. vak. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas

DIRVA

• Dirva ateinančią savaitę dėl Darbo Dienos šventės neišeis. Sekantis numeris išeis rugsėjo 16 d. data.

• Lietuvos Diplomatinės Tarnybos istorijai leisti auکوjo šie asmenys: 100 dol. dr. Petras Vileišis, Waterbury, Conn., ir 100 dol. įteikė Petro Didelio vardu vien minčiai kaip dovana jo pagerbimo 50 m. vedybinio gyvenimo proga, Philadelphia, Pa.

Veikalas jau pradėtas rinkti Vilties spaustuvėje. Laukiame dar prenumeratorių. Auکوjo 100 dol. ar daugiau bus įrašyti į knygą kaip garbės mecenatai, 50 dol. ar daugiau — garbės rėmėjai ir 25 dol. ar daugiau, kaip garbės prenumeratoriai.

Aukas siųsti šiuo adresu: Lietuvos Nepriklausomybės Fondas, 87-80 96 Street, Woodhaven, N. Y.

• Eglė Juodvalkė rugpjūčio 29 d. iš Muencheno atvyko į Chicago ir savo atostogas praleis pas tėvus bei lankydamą gimines ir draugus. Dalyvaus neolituanų ir santariečių išvykose Tabor Farmoje, kur praves simpoziumą ir skaitys savo kūrybą.

• Algis ir Danguolė Ratkeliai, su vaikais, iš Laguna Beach, Calif. svečiavosi pas tėvus ir senelius Emiliją ir dr. Vaclovą Čekus, Woodhaven, N. Y.

• Ambrose ir Sofija Zatkai, gyv. Redondo Beach, Calif., Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

• Lilė ir Aleksas Kaziai, buvę clevelandiečiai, dabar gyvena Hot Springs, Ark., atnaujindami Dirvos prenumeratorą pridėjo auką 13 dol. Jie rašo, kad nors būdami

už tūkstanties mylių, laukia, džiaugiasi ir didžiuojasi Dirva. Ačiū už auką ir linkėjimus.

PAGERBS ANTANĄ JUODVALKĮ

Korp! Neo-Lithuania filisterio, korporacijos vyriausios valdybos pirmininko kol. Antano Juodvalkio 70 metų amžiaus ir 50 metų visuomeninio darbo sukačių paminėjimas rengiamas šių metų rugsėjo mėn. 12 d., 3 val. p. p., sekmadienį, Lietuvių Tautiniuose namuose, Chicagoje. Programoje trumpa akademija, meninė dalis, ir vaišės. Įėjimo auka — 12 dol. 50 centų asmeniui.

Visus kolegas, bendradarbius, draugus, ir pažįstamus nuoširdžiai kviečiame dalyvauti. Pagerbkime dirbančiuosius, nes jų eilės retėja!

Vietas prašome rezervuoti iki š. m. rugsėjo mėn. 10 d. pas kol. Vidą Jonušienę, telef. 430-1959.

Rengėjai — Vida Jonušienė, Valentina Mažeikienė, Rimas Gulbinas ir šviterius Gotceitas.

LIETUVIŲ LAUKO TENISO PIRMENYBĖS

Lietuvių lauko teniso pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 18-19 d. d., Marquette Parko teniso aikštėse, W. 67th St. & St. Louis, Chicago, Ill.

MUZIKOS KONKURSAFESTIVALIS

JAV LB Kultūros taryba kviečia lietuvių išeivijos jaunus talentus dalyvauti muzikos konkurse lapkričio 13 d., Dievo Motinos parapijos auditorijoje, Clevelande.

Konkurse gali dalyvauti vokalistai, pianistai ir instrumentalistai. Dalyvių amžius — 16 iki 30 metų.

Registruojantis prašome atsiųsti trumpą biografiją ir pavyzdinę garso juostą.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratorą ir kitomis progomis Dirvai paremti auکوjo:

T. Mečkauskas, Lansing .. 12.00
Stp. Šurkus, Worcester .. 3.00
E. Kilikevičienė, Detroit 5.00
P. Vencius, Mentor 3.00
J. Shelton, Titusville 3.00
V. Čekanauskas,
Westlage Village 13.00
G. Lapėnas, Deltona 8.00
I. Vaitkus, Chicago 3.00
S. Skirmantas,
Santa Monica 3.00
P. Buksnis, Dearborn 3.00
Br. Dirmantienė, Chicago 10.00
G. Motiejūnas, Cleveland 8.00
V. Ramonis, Richmond Hts. 3.00
K. O. Mitinas,
Fremont Center 8.00
B. Braškys, Sudbury 2.00
O. Adomavičienė, Chicago 3.00
J. Savickas, Chicago 3.00
A. Zuras, Rochester 3.00
I. Baniėnė, Bloomfield Hts. 5.00
Vl. Šniolis, St. Petersburg 6.00
V. Leigh, Rome 3.00
V. Vilkutaitis, Vokietija 50.00
Č. Butkys, Bethlehem .. 5.00
J. Pipiras, Maironio Park,
Worcester 30.00
St. Petokas, Chicago 8.00
X. Y., Miami Beach 3.00
J. Jurevičius, Chicago 8.00
L. Norvaišienė,
Feasterville 3.00
J. Sabanas, Chicago 8.00
F. Gaurilis, Cleveland .. 3.00
A. Dovydaitis,
St. Petersburg 3.00
W. Simanas, Rochester .. 5.00
G. Valiukėnas, Chicago .. 8.00
A. Kazis, Hot Springs 13.00
St. Santvaro pagerbimui
ruošti komitetas 10.00
V. Gaidelis, Oinaha 3.00
A. Zatkus,
Redondo Beach 25.00
A. Johansonas, Cleveland 2.00
H. Idzelis, Cleveland 3.00
A. Bačiulis, Quincy 5.00
J. Mališka, Norwood 1.00
J. Paukštienė, Chicago .. 1.00
Br. Aušrotas,
Juno Beach 8.00
St. Butkaus šaulių kuopa
Detroit 20.00
Dr. J. Maurukas, Elyria .. 16.00
J. Jurkus, Rochester 2.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Registracija vyks iki spalio 1 d. Dėl informacijos ir registracijos kreiptis: Andrius Kuprevičius, 2166 N St. Jame Pkwy., Cleveland Hts., Ohio 44106, tel. (216) 321-1710.

KORP! NEO-LITHUANIA IŠVYKOS, ĮVYKSTANČIOS
1982 M. RUGSĖJO 4-6 D. D. DARBO DIENOS
SAVAITGALYJE, ADAMKŲ VASARVIETĖJE,
TABOR, FARM, SODUS, MICH., TEL 616-925-6404,

NUMATOMA PROGRAMA

1. rugsėjo 4 d., šeštadienį:

- iki 2 val. p. p. registracija (registruojamasi raštinėje),
- 2:30 val. p. p. iškilmingas posėdis, fil. Vaclovo Mažeikos paskaita,
- 3:00 val. dialogas — ryšiai su Lietuva jaunimo akimis. Dalyvauja — Kazė Brazdžionytė ir Eglė Juodvalkė. Moderuoja — Vytautas Kasniūnas, jr.,
- 8:00 val. vak. — alutis, arbatėlė, laužas.

2. rugsėjo 5 d., sekmadienį:

- iki 2:30 val. p. p. — malda, pašnekėsiai, sportas,
- 2:30 val. p. p. — simpoziumas — jaunimas šio laiko aplinkoje. Dalyvauja — Audronė Karalienė, Viktorija Kašubaitė-Matranga, Aloyzas Pečiulis, Vytautas Plioplys, Linas Regis ir kiti. Moderuoja — Eglė Juodvalkė.
- 8:00-12:00 val. vak. šokiai, grojant VYČIO orkestrui, vad. L. Dargis.

3. rugsėjo 6 d., pirmadienis:

- Prieš pietus pokalbiai apie radijo laidas, Vasario 16 gimnaziją, Vokietijos jaunimą ir kt. — Vadovė Eglė Juodvalkė,
- Sportas, pabendravimas. Sporto reikalų vadovas yra Edas Modestas (telef. 312-839-0422).

Pastaba, Programa ir laikas, dėl vietos sąlygų, gali keistis. Registraciją veda ir kambarius skirsto vasarvietės administracija.

Visi dalyvaukime ir atgaivinkime korporantišką kolegiskumą.

Korp! Neo-Lithuania
vyr. valdyba

DAYTONA BEACH, FLORIDA VILLA NOVA PLANTATION

Lietuvių korporacija stato 126 Townhausus (dviejų aukštų sujungtus namus).

Du miegamieji, 1½ vonios, savas kiemas.

3 mylios nuo Atlanto, dvi autobusų linijos nuvažiuoti į pajūrį, krautuves, lignonines, aerodromą.

KAINA NUO 35,990.00 dolerių.

Rašykite: Vytenis Ramanauskas arba Algirdas Alkninis

HALIFAX DESIGNER HOMES, INC.
607 Lemon Street
Port Orange, Fla. 32019

Arba skambinkite "Collect" darbo metu
(904) 788-6017

LILIJOS ŠUKYTĖS KONCERTAS

OPEROS SOLISTĖS

įvyksta š. m. rugsėjo 18 d. 7 v. v.

MARIJOS AUDITORIJOJE

6701 SO. CALIFORNIA AVE., CHICAGO, ILL.

Pianistas ANTANAS SMETONA

Po koncerto vaišės Jaunimo Centro kavinėje.

Bilietai Vaznelių prekyboje — 2501 West 71st St., Chicago, Ill. 60629, telef. (312) 471-1424.

Visi kviečiami bilietus įsigyti iš anksto.

LILIJĄ ŠUKYTĖ

LIETUVIŲ FONDAS

ANTANAS SMETONA